

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY VÁCLAVA VAČKÁŘE ZBIROH

„Vzděláváním k umění“

OBSAH

<u>OBSAH</u>	1
<u>1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE</u>	3
<u>2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY</u>	4
<u>2.1 Počet oborů, velikost</u>	4
<u>2.2 Historie a současnost</u>	4
<u>2.3 Charakteristika pedagogického sboru</u>	5
<u>2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce</u>	5
<u>2.5 Vybavení školy a její podmínky</u>	5
<u>3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE</u>	6
<u>3.1 Zaměření školy</u>	6
<u>3.2 Vize školy</u>	6
<u>4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE</u>	7
<u>5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ</u>	9
<u>5.1 ORGANIZACE STUDIA</u>	9
<u>5.2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU</u>	12
<u>5.2.1 Studijní zaměření Přípravné studium HO a) b) c)</u>	13
<u>5.2.2 Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně HO</u>	16
<u>5.2.3 Vyučovací předmět Hudební nauka</u>	17
<u>5.2.4 Studijní zaměření Hra na klavír</u>	19
<u>5.2.5 Studijní zaměření Hra na keyboard</u>	25
<u>5.2.6 Studijní zaměření Hra na housle</u>	30
<u>5.2.7 Studijní zaměření Hra na violoncello</u>	35
<u>5.2.8 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu</u>	40
<u>5.2.9 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu</u>	44
<u>5.2.10 Studijní zaměření Hra na klarinet</u>	48
<u>5.2.11 Studijní zaměření Hra na saxofon</u>	54
<u>5.2.12 Studijní zaměření Hra na trubku</u>	59
<u>5.2.13 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku</u>	63
<u>5.2.14 Studijní zaměření Hra na lesní roh</u>	68
<u>5.2.15 Studijní zaměření Hra na trombon</u>	72
<u>5.2.16 Studijní zaměření Hra na kytaru</u>	77
<u>5.2.17 Studijní zaměření Hra na žánrovou kytaru</u>	82
<u>5.2.18 Studijní zaměření Hra na akordeon</u>	89
<u>5.2.19 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje</u>	93
<u>5.2.20 Studijní zaměření Sólový zpěv</u>	97
<u>5.2.21 Studijní zaměření Sborový zpěv</u>	103
<u>5.2.22 Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum</u>	107
<u>5.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU</u>	109
<u>5.3.1 Studijní zaměření Přípravné studium VO a) b)</u>	110

5.3.2	<u>Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně VO</u>	112
5.3.3	<u>Studijní zaměření Výtvarná tvorba</u>	113
5.4	<u>VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU</u>	118
5.4.1	<u>Studijní zaměření Přípravné studium TO a) b)</u>	119
5.4.2	<u>Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně TO</u>	122
5.4.3	<u>Studijní zaměření Současný tanec</u>	123
5.4.4	<u>Učební plán</u>	123
5.5	<u>VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ – DRAMATICKÉHO OBORU</u>	129
5.5.1	<u>Studijní zaměření Přípravné studium LDO a) b)</u>	129
5.5.2	<u>Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně LDO</u>	131
5.5.3	<u>Studijní zaměření Dramatická tvorba</u>	132
6	<u>ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI</u>	139
6.1	<u>Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</u>	140
7	<u>VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH</u>	141
7.1	<u>Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných</u>	141
8	<u>HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY</u>	142
8.1	<u>Zásady a způsob hodnocení žáků</u>	142
8.2	<u>Oblasti vlastního hodnocení školy</u>	145

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Identifikační údaje:

Název ŠVP: „Vzděláváním k umění“

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola Václava Vačkáře Zbiroh, příspěvková organizace

Adresa: Muchova 554, 338 08 Zbiroh

IČO: 70997268

Ředitelka školy: Mgr. Kateřina Egermaierová

Kontakty: 606 021 090, zus@zbiroh.cz , www.zuszbiorh.cz

Zřizovatel:

Název: Město Zbiroh

Adresa: Masarykovo nám. 112, 338 08 Zbiroh

Kontakty: 371 794 003, mesto@zbiroh.cz

Datum vydání dokumentu:

31. května 2023

Platnost dokumentu od:

1. září 2023

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Ve škole se vyučují čtyři obory: hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický. Kapacita školy je 272 žáků.

2.2 Historie a současnost

Základní umělecká škola Zbiroh byla za pomoci Okresního úřadu v Rokycanech v čele s panem Jiřím Fremrem a tehdejší starostou města Zbiroha panem Jiřím Slavičkem založena v září 1992. Zřizovatelem bylo město Zbiroh. Na začátku 1. školního roku navštěvovalo školu 120 žáků. Jejich počet se v průběhu dvou let téměř zdvojnásobil. Otevřen byl obor hudební, výtvarný a taneční. Ve druhém roce existence školy přibyl obor literárně-dramatický, který byl uzavřen odchodem vyučující. Tento obor je znovu otevřen ve školním roce 2012-2013.

Škola se od počátku snažila zapojit do kulturního dění města. Aktivně se podílela na zřízení hudebních slavností Vačkářův Zbiroh, který se stal přehlídkou hudebních souborů základních uměleckých škol. Škola navrhla logo a plakát slavností a v dalších letech se podílela vystoupením malých souborů a mažoretek školy. Žáci i učitelé, vedle koncertů a výstav pořádaných školou, účinkovali na vernisážích, besedách i dalších kulturních akcích pořádaných městem i dalšími kulturními institucemi: masopustní průvody, slavnosti čarodějnic, oživlé betlémy, divadelní představení, školní akademie, maskarní bály pro děti. Škola po léta spolupracovala s Ústavem sociální péče v Mirošově, i s Oblastní charitou v Rokycanech, pomáhala při výzdobě jejich interiérů a pořádala ve spolupráci s nimi koncerty a vystoupení. Každoročně se celá škola setkávala na školním soustředění, kde vedle práce v oborech byl kladen důraz na mezioborovou spolupráci všech učitelů a žáků.

Ředitelkou školy byla od jejího vzniku paní Věnceslava Drábková, která tuto funkci vykonávala až do roku 2007, kdy odešla do penze. V srpnu 2007 byla do funkce ředitelky školy jmenována paní Mgr. Kateřina Egermaierová.

V roce 2008 vznikl ve škole koncertní sálek, v roce 2009 byl založen školní orchestr Eso, zvýšila se kapacita žáků z 212 na 272.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný. Průměrný věk pedagogů se pohybuje v rozmezí 45-50 let.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Naše škola uskutečňuje vystoupení dle potřeb regionu. Žáci všech oddělení, soubory a orchestry se zúčastňují kulturních akcí pořádaných Městem Zbiroh a příslušnými institucemi, včetně církevních. Zároveň škola spolupracuje se starosty mnoha přilehlých obcí, pro které je škola spádovou ZUŠ, a poskytuje žákovská vystoupení dle jejich potřeb, převážně v adventním období.

Významným projektem a unikátem mezi Základními uměleckými školami je Předškolní estetická výchova. Díky tomuto projektu mají rodiče možnost společně s pedagogem rozpoznat talent svého dítěte. Pedagog, vzhledem k menšímu počtu dětí (max. 12 - 14), má možnost se každému dítěti věnovat také individuálně.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v budově ZŠ Zbiroh, kde má vyčleněny prostory pro výuku všech vyučovaných oborů. V důsledku rozšíření výuky v oboru literárně – dramatickém a zvýšení počtu žáků, přestává stačit kapacita vyčleněných prostor pro výuku v hlavním sídle školy. Škola je vybavena kvalitními učebními pomůckami, hudebními nástroji a informačními technologiemi. Žákům je k dispozici vlastní koncertní sál, zkušebna orchestru a archiv hudebních nástrojů, které jsou jim zapůjčovány do té doby, než si pořídí vlastní. Výtvarný obor využívá pec na vypalování keramiky a hrnčířské kruhy. Výuka tanečního oboru probíhá v sále se zrcadlovou stěnou, v případě potřeby je možno po dohodě se ZŠ využít tělocvičnu.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

MOTTO ŠKOLY: „Každý má právo hrát si své sólo, ale v souznění jsme o stupeň dál.“
(neznámý autor)

3.1 Zaměření školy

Propojení oborů se zaměřením na komorní a souborovou hru.

3.2 Vize školy

Prostřednictvím výuky v projektu PEV (Předškolní estetická výchova) nabízet rodičům a jejich dětem možnost v delším časovém intervalu absolvovat výuku ve všech vyučovaných oborech a následně si tak vybrat tu adekvátní, nejzajímavější, pro kterou má dítě předpoklady.

Vzdělávat žáky v kvalitních podmínkách kvalifikovaným pedagogickým týmem a prezentovat tak ZUŠ na veřejnosti jako nezastupitelnou vzdělávací instituci. Spoluvytvářet kulturní zázemí pro subjekty mikroregionu Zbirožsko.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie vycházejí z jednotlivých klíčových kompetencí, jsou definovány na úrovni školy a uplatňují je všichni vyučující ZUŠ Zbiroh.

Strategie pro **kompetenci k umělecké komunikaci**:

- aby žák disponoval vědomostmi a dovednostmi, které mu umožní samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření

pedagog

- formou otázek učí žáky spojovat teorii s praxí,
- pro žáky pravidelně pořádá žákovské koncerty, výstavy, představení, veřejná vystoupení a spoluorganizujeme mezioborové projekty
- aby žák pronikal do struktury a obsahu uměleckého díla a byl schopen rozeznat jeho kvalitu

pedagog

- pěstuje v žácích schopnost pojmout dílo jako vlastní výpověď samostatným studiem díla
- vybírá žákovi studijní materiál za jeho pomoci a společně analyzují styl a formu

Strategie pro **kompetenci osobnostně sociální**:

- aby žák disponoval pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci

pedagog

- vlastním příkladem a aktivní spoluprací motivuje žáky ke slušnému chování, poctivému jednání a vzájemné pomoci a ohleduplnosti i mimo ZUŠ
- oceňováním domácí přípravy známkou nebo pochvalou vede žáky k pravidelné přípravě, pěstuje v nich vytrvalost
- aby se žák účelně zapojoval do společných uměleckých aktivit a uvědomoval si svoji odpovědnost za společné dílo

pedagog

- vede žáky vlastním vzorem k respektu k ostatním, k dochvilnosti, k precizní a pravidelné přípravě své práce
- vede verbálně žáky k tomu, aby nerušili ostatní spolužáky a starší pomáhali v případě potřeby těm mladším

Strategie pro **kompetenci kulturní**:

- aby byl žák vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám a chápal je jako důležitou součást lidské existence

pedagog

- pravidelným kontaktem s rodinami žáků usiluje o zapojení rodičů do procesu výuky, včetně účasti na žákovských vystoupeních, zpracovává zásady chování na koncertech a veřejných akcích
- zprostředkovává žákům příležitosti, aby uplatnili to, co se naučili
- aby žák aktivně přispíval k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím

Pedagog

- zůstává v kontaktu s absolventy školy ve svém oboru a umožňuje jim aktivní účast na koncertech a vystoupeních školy například prostřednictvím individuálních konzultací

Všechny výše uvedené vzdělávací strategie nepoužíváme v každé vyučovací hodině, ale jejich uplatňování je odvislé od momentální fáze studia a studovaného repertoáru.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 ORGANIZACE STUDIA

Základní umělecké vzdělávání se člení podle §109 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon) na: ¹

- přípravné studium I. stupně (1 nebo 2 roky studia, žáci od 5 let)
- základní studium I. stupně (7 let studia, žáci od 7 let)
- přípravné studium II. stupně (1 rok studia pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň, žáci od 14 let)
- základní studium II. stupně (4 roky studia, žáci od 14 let)
- studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin
- studium pro dospělé (žáci od 18 let)

Žáci starší 7 let mohou být na základě přijímacího řízení přijati do některého z vyšších ročníků, případně je lze později přeřadit do vyššího ročníku předchozího (viz Vyhláška č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání).

Přeřazení mimořádně nadaného žáka do některého vyššího ročníku bez absolvování předcházejícího ročníku nebo ročníků podle vyhlášky č. 71/2005 Sb., v platném znění, navrhuje pedagog hlavního oboru. Ředitelka školy rozhodne o schválení přestupu na základě tohoto návrhu.

Žáci, kteří jsou zařazeni do II.stupně vzdělávání a neabsolvovali I. stupeň zvoleného oboru, plní očekávané výstupy I. stupně.

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin poskytuje žákům možnost hlubšího a obsahově náročnějšího studia. Pro žáky, kteří prokážou mimořádný talent a zájem o studium, lze, na základě návrhu učitele hlavního předmětu a rozhodnutí ředitelky školy, navýšit hodinovou dotaci ve studijním zaměření dle možností školy.

Obsah vzdělání studia pro dospělé probíhá na základě individuálních vzdělávacích potřeb žáka, nemá přípravné studium a vzdělávací obsah zvolených vyučovacích předmětů z příslušného studijního zaměření vymezuje učitel vždy na 1 školní rok a uvede jej do třídní knihy.

---

¹ Další podrobnosti o organizaci a průběhu základního uměleckého vzdělávání stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve Vyhlášce č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Velikost a obsazení hudebních formací, pěveckých sborů, tanečních a divadelních souborů se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy. S výjimkou individuální výuky lze zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, celková hodinová dotace pak musí odpovídat týdennímu minimu.

Ve všech studijních zaměřeních probíhá výuka dle potřeb školy také o víkendech, svátcích a letních i vedlejších prázdninách. Výuka probíhá ve dvou formách – individuální a kolektivní.

V hudebním oboru se vyučuje:

- individuálně hře na hudební nástroj
- individuálně nebo ve skupině maximálně 2 žáků ve hře na kytaru (1., 2. ročník, výjimečně do 3. ročníku), na zobcovou flétnu, hře na elektronické klávesové nástroje, klavír, housle a ve výuce sólového zpěvu
- individuálně sólovému zpěvu a hře na jakýkoliv hudební nástroj v rámci studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin
- ve skupině maximálně 20 žáků u předmětů, které jsou vyučovány hromadně a vznikly na základě vzdělávací oblasti Recepce a reflexe hudby (např. hudební nauka)

Ve výtvarném oboru se vyučuje:

- ve skupině maximálně 15 žáků v základním studiu na I. a II. stupni
- ve skupině maximálně 8 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni

V tanečním oboru se vyučuje:

- ve skupině maximálně 15 žáků v přípravném studiu a v základním studiu I. a II. stupně
- ve skupině maximálně 8 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni
- ve skupině minimálně 5 žáků v tanečním souboru

V literárně-dramatickém oboru se vyučuje:

- ve skupině maximálně 10 žáků v základním studiu na I. a II. stupni při kolektivní výuce
- individuálně nebo ve skupině maximálně 5 žáků v základním studiu na I. a II. stupni při individuální výuce
- ve skupině maximálně 5 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni při kolektivní výuce

- individuálně nebo ve skupině 2 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni při individuální výuce
- ve skupině minimálně 5 žáků v divadelním souboru

5.2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Vzdělávací zaměření si žák volí na základě svých preferencí a prokázaných předpokladů. Během studia si žák osvojuje hru na nástroj nebo zpěv. Získané elementární hudební znalosti žák následně rozvíjí pod vedením kvalifikovaných pedagogů a může je dále uplatnit v souborové hře nebo ve sborovém zpěvu. Součástí každého studijního zaměření jsou žákům kromě praktické hry na nástroj nebo zpěvu poskytovány též základy hudební teorie. Žák se tak stává interpretem na úrovni poučeného amatéra.

Vzdělávací obsah hudebního oboru je tvořen očekávanými výstupy.

5.2.1 Studijní zaměření Přípravné studium HO a) b) c)

Učební plán:

Pozn.: tabulka a), b) a c) fungují paralelně

a)

	1.r	2.r
Předškolní estetická výchova	2	2
Přípravné studium HO		
Hudební nauka		

Pozn. k učebnímu plánu: Toto přípravné studium lze také absolvovat během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník.

b)

	1.r	2.r
Předškolní estetická výchova		
Přípravné studium HO	1	1
Hudební nauka	1	1

Pozn. k učebnímu plánu: Toto přípravné studium lze také absolvovat během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník. Jestliže žák nemůže navštěvovat HN v řádném termínu, může být zařazen do jiného termínu v rámci přípravného studia. Platí pro učební plány b) a c) přípravného studia.

c)

	1.p	2.p
Předškolní estetická výchova		
Přípravné studium HO		1
Hudební nauka	1	1

Pozn. k učebnímu plánu: Tabulka c) 1. rok 1. pololetí pouze hudební nauka, 2. pololetí dotace 2 vyučovací hodiny (hudební nauka a nástroj)

Toto přípravné studium lze také absolvovat během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Předškolní estetická výchova

Cílem **vyučovacího předmětu Předškolní estetická výchova** je hravou formou seznámit žáky se základy všech čtyř oborů (hudební výchova, taneční výchova, dramatická výchova, výtvarná výchova), které se vyučují v ZUŠ. Výuka probíhá po dobu 1-2 let.

1. ročník

Žák

- zvládá základy pohybové (rovná chůze, skoky, postoj, klek, leh)
- zvládá základy výtvarných technik (trhání, stříhání, lepení, vybarvování, modelování)
- zvládá základy dramatické výchovy (samostatné vyprávění, síla hlasu, paměť, správná artikulace)
- zvládá základy hudební výchovy (zpěv lidových, umělých písní, hudební paměť, opakuje jednoduché rytmické útvary)

2. ročník

Žák

- zvládá složitější výtvarné techniky (malování, kreslení, stříhání, práci s dalšími materiály např. vlna, textil apod.)
- zvládá složitější techniky dramatické výchovy (samostatný i kolektivní přednes, síla hlasu, paměť, pomalá artikulace slov)
- zvládá složitější techniku taneční a pohybovou (spojení zpěvu s pohybem, vlastní pohybová improvizace na dané téma pochod, valčík, polka - dvoudobý a třídobý krok)
- zvládá složitější hudební techniky (samostatný projev – zpěv písně lidové i umělé, opakování rytmických cvičení, hudební paměť)

Závěr každého pololetí je uzavřen veřejným vystoupením.

Vyučovací předmět Přípravné studium HO – žáci během tohoto studia získají základy z hudební teorie, rytmickou přípravu a hravou formou také vlastní hudební představivost.

Výuka je s ohledem na zralost žáka zcela podřízena jeho individualitě a vedena tak, aby bylo možno dosáhnout s dítětem správných elementárních návyků potřebných ke hře na nástroj nebo zpěvu. Zaměřujeme se na sluchovou přípravu, intonaci a rozvíjení přirozených hudebních dispozic dítěte. Zařazujeme relaxační techniky, fixujeme správné dýchání, kontakt s nástrojem a správné používání těla jako hracího aparátu. Dbáme na časté střídání činností, z důvodu zábavného vyučování. Hudebnost dítěte rozvíjíme pomocí říkadel, her a písní. Zařazujeme často společnou hru s pedagogem. Ponecháváme dítěti prostor pro fyzické uvolnění a pro jeho pohybovou aktivitu, vše v souvislosti s vyučováním. Věnujeme pozornost spolupráci s rodinou žáka a tu do všech hudebních aktivit dítěte zapojujeme.

1. ročník

Žák

- za pomoci učitele je schopen elementární intonace, rytmu
- v součinnosti s pedagogem popíše hrací aparát
- v příslušném studijním zaměření zná základní techniku nádechu

2. ročník

Žák

- správně používá hrací aparát
- interpretuje kratší frázi nebo melodii
- zahraje/zazpívá lidovou píseň z not nebo z paměti

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

5.2.2 Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně HO

Učební plán

Přípravné studium II. stupně HO	1

Pozn. k učebnímu plánu: Do přípravného studia jsou přijímáni žáci, kteří nenavštěvovali I. stupeň příslušného oboru.

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Přípravné studium II. stupně HO

Žák

- je schopen objasnit používání hracího aparátu
- definuje základní hudební pojmy z oblasti teorie
- užívá základní hudební prvky: portamento, staccato, legato
- zahraje/zazpívá kratší frázi
- umí vyjmenovat hudební abecedu
- zvládá čtení a psaní not v notové osnově
- je schopen rozlišit základní hodnoty not (celá, půlová, čtvrt'ová)
- zná základní techniku

5.2.3 Vyučovací předmět Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru.

Cílem předmětu je seznámit žáky se základy hudební teorie, s její historií a vývojem. Výuka probíhá po dobu 5 let studia.

Hudební nauku je možno (ze závažných důvodů) po dohodě s ředitelkou školy vyučovat také individuální formou.

Pakliže bude zájem talentovaného žáka o studium na konzervatoři nebo na střední škole s hudebním zaměřením, jsou zpracovány osnovy pro 6. a 7. ročník.

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Hudební nauka

Přípravné studium HN

Žák

- za pomoci učitele je schopen elementární intonace, rytmu
- vyjmenuje hudební abecedu
- pozná základní hodnoty not od celé do čtvrtové

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- umí číst noty v houslovém klíči (jedno a dvoučárkovaná oktáva)
- umí stupnice durové do předznamenání 3 křížků
- umí vyjmenovat a zapsat všechny křížky a všechna béčka
- zvládá (vyjmenuje, napíše, pozná) základní hodnoty not a pomlk (celá – osminová)
- zvládá (vyjmenuje, napíše, pozná) základní dynamická označení (p, mf, f)
- zvládá (vyjmenuje, napíše, pozná) základní tempová označení (andante, moderato, allegro)
- je schopen vytvořit 2/4, 3/4, 4/4 takt dle své fantazie
- je schopen definovat staccato, legato

2. ročník

Žák

- umí vytvořit stupnice durové do předznamenání 3 křížků a 3 bé
- umí vytvořit trojzvuk v durových stupnicích do 3 křížků, 3 bé a označit půltóny
- zvládá vytvořit a pojmenovat základní intervaly (čisté, velké) ve stupnici C dur
- je schopen pojmenovat a rozeznat nejběžnější nástroje dechové (dřevěné, žesťové)
- pozná rozšířená dynamická znaménka (pp, mp, ff, crescendo, decrescendo)

3. ročník

Žák

- umí napsat stupnice durové do 4 bé a dur a moll do předznamenání 4 křížků
- umí vyjmenovat druhy mollových stupnic
- umí určit hlavní stupně ve stupnicích (T, S, D)
- umí základní hudební pojmy (prima volta, seconda volta, koruna, repeticie, D.C.)
- zvládá vytvořit tónický kvintakord
- je schopen pojmenovat a rozeznat nástroje bicí (běžně používané)
- je schopen vyjmenovat a vytvořit základní intervaly
- umí číst noty v basovém klíči
- zvládá (vyjmenuje, napíše, pozná) tempová označení (adagio, accelerando, ritardando)

4. ročník

Žák

- umí napsat stupnice dur a moll do 5 křížků a 5 bé
- umí vyjmenovat základní hlasové rozdělení
- zvládá pojmenovat oktávy
- písemně zvládá vytvořit tónický kvintakord a jeho obraty
- přečte a zapíše intervaly odvozené (malé)
- je schopen pojmenovat a rozeznat základní nástroje smyčcové
- vyjmenuje základní představitele hudební stylů (baroko, klasicismus, romantismus)

5. ročník

Žák

- umí všechny stupnice durové a mollové, tónický kvintakord a jeho obraty
- umí vytvořit intervaly základní a odvozené (malé)
- zvládá čtení not v basovém klíči v malé i velké oktávě
- je schopen pojmenovat a rozeznat běžně používané hudební nástroje lidové, klávesové, strunné
- vyjmenuje základní představitele hudební stylů (impresionismus a hudba 20. století)

5.2.4 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika

Škola se snaží v dětech vypěstovat dobrý vztah k hudbě již od předškolního věku až do vyšších ročníků střední školy či dospělosti. Práce s dítětem vychází z přirozené potřeby předvádět se, postupně se dítě seznamuje se zásadami hry na klavír a ovládání tohoto nástroje až po poznání a získání dovedností korepetice, hry z listu, čtyřruční a souborové hry. Nedílnou součástí je seznámení žáků s teoretickou stránkou hudby, včetně jejího vývoje a dějin hudby. Hra na klavír umožňuje dětem, mládeži a dospělým poznávat a interpretovat díla všech hudebních období, stylů a žánrů, pomáhá rozvíjet schopnost žáků emocionálně prožívat a vyjadřovat bohatství nálad a citů. To vede k rozvoji jejich hudebního citění, umění výběru a posouzení a vnímání hudebních děl a rozšíření jejich hudebního a všeobecně kulturního rozhledu. Nezbytná je i dobrá spolupráce s rodiči dětí. Snahou je co nejvíce zapojit rodiče do dění a činnosti klavírní třídy. Důležitou součástí práce je častá prezentace výsledků žáků na veřejnosti, pravidelné koncerty, účast na soutěžích, vzájemné výměnné koncerty, apod. Děti se učí vystupování na veřejnosti, komunikaci a pohotovosti při pobytu v cizím prostředí, improvizaci v nezvyklých situacích, zvládat trénu. Hra na klavír je na ZUŠ vedena formou individuální výuky.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Jazz piano				1	1	1					
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Součástí vyučovacího předmětu Hra na klavír je improvizace a hra z listu. HSP (Hudební skupinové praktikum) klavíristé plní formou čtyřruční hry, hry na dva klavíry, korepetice či docházkou do jakéhokoli hudebního seskupení ZUŠ. Na návrh třídního učitele mohou předmět HSP navštěvovat žáci nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Předmět Jazz piano je volitelný a lze ho navštěvovat již dříve než ve čtvrtém ročníku, rozhoduje o tom vyučující Hry na klavír na základě prokázaných výsledků - v tomto případě je předmět nepovinný, žák není klasifikován a známka se nezapočítává do průměru.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na klavír

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- správně sedí u nástroje
- udrží správné postavení ruky
- uvolněně dýchá
- hraje portamento, staccato, legato, fráze
- zahraje z paměti drobné skladby
- s učitelem zahraje čtyřručně

K postupové zkoušce: durová stupnice přes dvě oktávy rovně zvlášť
                                          akord T, S, R
                                          jedna instruktivní skladba a jedna píseň dle výběru

2. ročník

Žák

- použije pravý pedál
- rozliší durový a mollový tónorod v akordech a stupnicích (prstových cvičeních)
- zahraje základní dynamické odstíny (p, mf, f)
- uplatní pohotovost prstů při hře v přiměřených tempech, předvede schopnost expresivního úhozu a hry dvojhmatů
- při hře propojuje metrické, rytmičné a tempové cítění
- při hře rozliší různé hudební nálady (smutně, vesele)

K postupové zkoušce: durová nebo mollová stupnice přes dvě oktávy zvlášť
                                          akord T, S, R
                                          jedna instruktivní skladba nebo jedna plus jedna skladba
                                          dle výběru

3. ročník

Žák

- zahraje z paměti elementární skladbu
- zapojuje při hře celý hrací aparát

- dokáže přečíst notový zápis
- rozliší jednoduché hudební útvary (ukolébavka, pochod, valčík, polka, menuet)
- zvládá základní úhozy (portamento, staccato, legato)

K postupové zkoušce: durová i mollová stupnice přes dvě oktávy zvlášť
nebo dohromady protipohyb
akord T, S, R
jedna etuda nebo technické cvičení
jedna skladba jakéhokoliv stylu

4. ročník

Žák

- transponuje písně a stupnice do různých tónin
- hraje z listu jednoduché skladby
- z paměti zahraje kratší sólové skladby
- hraje vyrovnaně v rychlejších tempech
- rozliší repertoár tak, že pozná klasické, romantické a soudobé skladatele
- dbá na kultivovanost tónu

K postupové zkoušce: durová i mollová stupnice přes čtyři oktávy zvlášť
akord velký rozklad zvlášť nebo T,S,R
jedna etuda
a jeden přednes dle vlastního výběru

5. ročník

Žák

- orientuje se v polyfonní hře
- zvládá technickou zručnost
- hrou dokáže postihnout různé odlišnosti (např. ukolébavku a pochod) a charakter interpretované skladby
- rozezná různé hudební žánry a základní stylová období

K postupové zkoušce: durová i mollová stupnice dohromady rovným pohybem,
akord velký rozklad zvlášť
jedna etuda
a dvě přednesové skladby různých stylů

6. ročník

Žák

- zvládá takovou technickou a hudební vyspělost, aby při spontánním muzicírování uměl realizovat své hudební představy na přiměřeně volených skladbách
- využívá schopnost polyfonní hry (plastičnost a přehlednost)
- rozlišuje hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrů a stylů
- nastuduje samostatně skladbu
- je schopen interpretovat zábavnou a taneční hudbu

K postupové zkoušce: durová i mollová stupnice malým kombinovaným způsobem
nebo rovný pohyb dohromady 4 oktávy
akord velký rozklad zvlášť, malý závěr
jedna etuda
2 skladby různého charakteru

7. ročník

Žák

- použije získané technické i výrazové dovednosti při hře
- je schopen sluchové sebekontroly
- při hře využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby

K postupové zkoušce a k absolventskému koncertu: nejméně dvě přednesové skladby různých stylů

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- propojuje získané technické a výrazové prostředky při hře sólové a z listu
- poradí si s notovým zápisem a jeho samostatným nastudováním
- využívá prstovou techniku, pohotovost při hře z listu
- ovládá různé druhy úhozů a uplatňuje frázování skladeb
- zahraje náročnější technické prvky hry na skladbách přiměřených jeho zkušenostem
- rozpozná náladu skladby
- interpretuje náročnější skladby
- orientuje se v polyfonních skladbách
- rozlišuje styl skladby a zařazení do období, ve kterém vznikla

III. a IV. ročník

Žák

- zahraje obtížnější rytmické útvary
- samostatně se orientuje v notovém zápisu náročnějších skladeb
- při hře na nástroj zvolí správnou dynamiku a vyjádří výraz skladby
- zvládne provedení rozsáhlejší skladby z paměti
- orientuje se v náročnějších polyfonních skladbách
- rozpozná různé hudební žánry (klasika, jazz), vyjmenuje významné autory
- při interpretaci propojí a využije všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- samostatně posoudí interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- přiřadí skladby významných světových a českých autorů do stylových období

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Jazz piano

Vyučovací předmět Jazz piano je volitelný předmět pro klavíristy a keyboardisty od 4. ročníku a výše. Studium je rozděleno do tří ročníků a jeho cílem je naučit žáky tvořit doprovod a případně improvizovat na melodii i harmonii podle akordických značek.

V průběhu studia si žák osvojí sólovou i komorní hru podle značek (doprovod zpěváků, jiných sólistů nebo hru v souboru).

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Jazz piano

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák

- pozná a zahraje základní akordy durové, mollové, dominantní, malé a zmenšené septakordy, zvětšené kvintakordy a akordy s přidanou kvartou (základní typy akordů) v tóninách do 3 křížků a 3 bé
- vytvoří jednoduchý doprovod k melodii z těchto akordů a zahraje jednoduchou improvizaci na melodii podle těchto značek

5. ročník

Žák

- pozná a zahraje složitější akordy (9, 11 a lomené) a všechny již poznané akordy v tóninách do 4 křížků a 4 bé

- doprovodí jazzovým způsobem sólovou hru, vytvoří doprovod pro hru v rytmické sekci (dle výběru pro klavír, bas, bicí, příp. kytara) a zahraje jednoduché jazzové skladby sólově (hra melodie, basu a harmonice s rytmem)
- improvizuje na základní harmonická schémata jazzové hudby (12taktové blues, kolečko) v tóninách do 4 křížků a 4 bé

6. ročník

Žák

- pozná a zahraje složitější akordy (9, 11 a lomené) a všechny již poznané akordy ve všech běžných tóninách
- rozpozná a zahraje sólově, v doprovodu jiného nástroje nebo v souboru různé jazzové styly a vytvoří podle nich doprovod (dle výběru blues, swing, latina, be-bop, balada, jazzrock)

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.5 Studijní zaměření Hra na keyboard

Elektronické klávesové nástroje mají relativně krátkou tradici, ale zato je jejich spektrum nesmírně široké. Zahrnují nástroje typů od nejjednodušších klávesových hraček až po špičkové syntetizéry, případně nástroje kombinované s počítačem a kompletním nahrávacím studiem. Pro výuku na ZUŠ se jedná především o střední modely tzv. keyboardů (kláves s doprovody), digitálních klavírů, varhan a syntetizérů.

Cílem je vychovat hudebníka schopného ovládat klávesové nástroje (dle stupně jeho vzdělání), rozpoznat různé kategorie nástrojových a syntetických zvuků, různé kategorie stylů a doprovodů. Dále je to výchova k rozpoznávání akordů a jejich použití, ke schopnosti improvizace, doprovodu jiných nástrojů nebo zpěvu a ke hře v souboru či kapele.

V průběhu studia se žák učí hrát na klávesy (podobně jako začátečníci v hodinách klavíru), poznávat akordy, harmonie, rozpoznávat zvuky jiných nástrojů, druhy doprovodů, ovládat další specifické funkce těchto nástrojů, jako jsou různé sekce doprovodu (Intro, Fill In, Ending, Synchro Start, Synchro Stop, Harmony, Dual, Split aj.).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Jazz piano				1	1	1					
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat již od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Předmět Jazz piano lze navštěvovat již dříve než ve čtvrtém ročníku, rozhoduje o tom vyučující Hry na keyboard na základě prokázaných výsledků - v tomto případě je předmět nepovinný, žák není klasifikován a známka se nezapočítává do průměru.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na keyboard

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zahraje jednoduchou píseň (lidovou nebo umělou) s doprovodem včetně akordů
- zahraje libovolnou přednesovou nebo technickou skladbu z klavírní školy dle výběru pedagoga

K postupové zkoušce: bez stupnic a akordů

2. ročník

Žák

- zahraje lidovou nebo umělou píseň s doprovodem včetně akordů (složitější akordy – septakordy, mollové akordy) a použitím jednoduchého aranžmá, které nástroj umožňuje (Intro, Fill In, Ending)
- zahraje přednesovou nebo technickou skladbu z klavírního repertoáru (snadná etuda nebo část z klasické skladby)

K postupové zkoušce: bez stupnic a akordů

3. ročník

Žák

- zahraje durové stupnice do 4 křížků + akordy s obraty (tenuto, staccato, rozloženě)
- zahraje písně se složitějšími akordy a aranžmá
- zahraje etudy a přednesové skladby z klavírního repertoáru odpovídající obtížnosti

4. ročník

Žák

- zahraje durové stupnice do 4 béček + akordy (tenuto, staccato, rozloženě)
- zahraje technicky náročnější písně se složitějšími akordy a aranžmá
- zahraje etudy a přednesové skladby z klavírního repertoáru odpovídající obtížnosti

5. ročník

Žák

- zahraje durové a mollové stupnice a akordy (do 3 křížků a 3 bé)
- zahraje technicky náročnější písně se složitějšími akordy a aranžmá
- zahraje etudy a přednesové skladby z klavírního repertoáru odpovídající obtížnosti s komplexnějším aranžmá skladeb

6. ročník

- zahraje durové a mollové stupnice a akordy (do 5 křížků a bček)
- zahraje skladby klavírního, varhanního nebo cembalového repertoáru obohacené o aranžmá s využitím možností nástroje
- při hře použije složitější aranžmá rockových, jazzových nebo filmových melodií
- zahraje z listu jednoduché skladby nebo písně

7. ročník

Žák

- ovládá základní klavírní techniku (či techniku jiného klávesového nástroje – cembalo, varhany, akordeon)
- zahraje a je schopen samostatného nastudování klavírní, varhanní či podobné literatury odpovídající obtížnosti
- ovládá typ nástroje, jaký má doma a na jakém probíhá výuka (případně je schopen zvládnout ovládání i jiného podobného nástroje)
- je schopen zahrát nebo se samostatně naučit lidové i umělé písně podle sluchu a případně je harmonizovat (pozná a umí vytvořit základní typy akordů – kvintakordy s obraty, dominantní a malý septakord, zmenšený a zvětšený kvintakord)
- dokáže vybrat odpovídající doprovodný styl a zvukový rejstřík pro hranou skladbu
- tyto schopnosti použije v doprovodu jiného nástroje nebo zpěvu, případně ve hře v souboru
- je schopen využít možností nástroje z hlediska registrace, aranžmá a výstavby skladeb z různých žánrů (klasická hudba, pop, příp. jazz)

K postupové zkoušce a k absolventskému koncertu: tři skladby různých stylů (možno i autorská).

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- zahraje přednesové skladby různých žánrů ve vlastním aranžmá s využitím možností nástroje (klasika, jazz, pop)
- zahraje přednesové skladby různých žánrů ve vlastním aranžmá s využitím kombinace více nástrojů (klasika, jazz, pop), případně počítače, CD nahrávky
- samostatně zvolí výběr skladby

III. a IV. ročník

Žák

- zahraje přednesové skladby různých žánrů ve vlastním aranžmá s využitím kombinace více nástrojů (klasika, jazz, pop), příp. počítače, CD nahrávky
- samostatně nastuduje a aranžuje skladbu dle vlastního výběru (po konzultaci s pedagogem) pro koncertní nebo taneční účely
- umí použít propojení více klávesových nástrojů nebo zvukových modulů pomocí MIDI, příp. počítače
- uplatní pohotovost při hře z listu
- dovede rozlišit poslechem i při hře různé styly

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Jazz piano

Vyučovací předmět Jazz piano je volitelný předmět pro klavíristy a keyboardisty od 4. ročníku a výše. Studium je rozděleno do tří ročníků a jeho cílem je naučit žáky tvořit doprovod a případně improvizovat na melodii i harmonii podle akordických značek.

V průběhu studia si žák osvojí sólovou i komorní hru podle značek (doprovod zpěváků, jiných sólistů nebo hru v souboru).

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Jazz piano

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák

- pozná a zahraje základní akordy durové, mollové, dominantní, malé a zmenšené septakordy, zvětšené kvintakordy a akordy s přidanou kvartou (základní typy akordů) v tóninách do 3 křížků a 3 bé
- vytvoří jednoduchý doprovod k melodii z těchto akordů a zahraje jednoduchou improvizaci na melodii podle těchto značek

5. ročník

Žák

- pozná a zahraje složitější akordy (9, 11 a lomené) a všechny již poznané akordy v tóninách do 4 křížků a 4 bé
- doprovodí jazzovým způsobem sólovou hru, vytvoří doprovod pro hru v rytmické sekci (dle výběru pro klavír, bas, bicí, příp. kytara) a zahraje jednoduché jazzové skladby sólově (hra melodie, basu a harmonice s rytmem)
- improvizuje na základní harmonická schémata jazzové hudby (12taktové blues, kolečko) v tóninách do 4 křížků a 4 bé

6. ročník

Žák

- pozná a zahraje složitější akordy (9, 11 a lomené) a všechny již poznané akordy ve všech běžných tóninách
- rozpozná a zahraje sólově, v doprovodu jiného nástroje nebo v souboru různé jazzové styly a vytvoří podle nich doprovod (dle výběru blues, swing, latina, be-bop, balada, jazzrock)

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.6 Studijní zaměření Hra na housle

Housle patří k nejtradičnějším hudebním nástrojům, které se na hudebních školách vždy vyučovaly. Hra na housle se začíná učit v předškolním a raně školním věku dítěte. Díky vybavení školy nejmenšími nástroji je možné vyučovat hru na housle u výjimečně nadaných dětí již od 4 let.

Hra na housle je efektivním prostředkem k rozvoji psychických a intelektuálních dovedností dítěte. Při hře se rozvíjí jak abstraktní a logické myšlení, tak pohybová a manuální zručnost.

Začínáme pracovat s dětmi předškolního věku, kdy jsou velmi vnímavé a podle individuálních schopností pečujeme o rozvoj dítěte po stránce hudební, technické a umělecké. Studium nabízí možnosti pro žáky mimořádně nadané, kteří směřují k profesionální dráze, pro žáky mající hudbu jako svého koníčka a také pro děti se specifickou poruchou učení.

Vedle sólové hry se žáci uplatňují v komorní a souborové hře.

Výuka nabízí dětem možnost veřejně se představit na interních večírcích a koncertech nejen sólově, ale i jako členové komorních souborů.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat již od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na housle

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák

- umí pojmenovat části nástroje
- při hře dodržuje správné návyky držení těla, houslí a smyčce
- klade prsty na hmatník
- ovládá základy hry pizzicato a arco
- ovládá prstoklad durový i mollový při hře v I. poloze
- dokáže zahrát lidovou píseň s jednoduchým doprovodem houslí nebo klavíru

K postupové zkoušce: technické cvičení s použitím hry pizzicato, lidová píseň hraná arco

2. ročník

Žák

- zdokonalí správné návyky držení těla, houslí a smyčce
- přirozeně a uvolněně drží nástroj a smyčec
- zvládá hru détaché a legato
- ovládá celý smyčec (hra celým smyčcem, horní a dolní polovinou, kombinace)
- ovládá hru z not
- vnímá dynamickou linii skladby (piano, mezzoforte, forte)
- ovládá prsty v základních prstokladech a v kombinacích na více strunách
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu z paměti

K postupové zkoušce: technické cvičení s použitím hry legato, jednoduchá přednesová skladba hraná z not nebo z paměti

3. ročník

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje)
- koordinuje pohyby pravé a levé ruky
- rozpozná a kombinuje smyky détaché, legato
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- rozumí dosud probraným prstokladům a je připravený na základní výměny poloh
- zahraje jednoduchou durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy
- z not interpretuje přednesovou skladbu

K postupové zkoušce: durová stupnice v rozsahu jedné oktávy hraná détaché nebo legato + akord, etuda, přednesová skladba hraná z not nebo z paměti

4. ročník

Žák

- ovládá funkce paží
- používá základy vibrata
- zvládá smyk martellé
- přiměřeně schopnostem používá výměny do III. polohy
- rozvine smysl pro krásu houslového tónu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit
- z paměti interpretuje jednodušší přednesovou skladbu s doprovodem

K postupové zkoušce: durová stupnice v rozsahu jedné oktávy + akord, etuda, přednesová skladba hraná z not nebo z paměti

5. ročník

Žák

- ovládá technické prvky hry, funkce pravé i levé ruky
- se orientuje ve III. poloze
- zvládá smyk staccato
- ovládá jednoduché stupnice v rozsahu dvou oktáv v I. poloze
- využívá vzájemných kombinací smyků (détaché, legato, staccato, martellé)
- umí do své hry vložit detaily notového zápisu (tempo, dynamika)
- přednesovou skladbu zahraje z paměti s doprovodem klavíru

K postupové zkoušce: jednoduchá stupnice v rozsahu dvou oktáv + akord, etuda, přednes

6. ročník

Žák

- disponuje tónovou a intonační sebekontrolou
- se orientuje v základních polohách
- zná II. a IV. polohu
- ovládá jednoduché flageolety
- zvládá hru lehčích skladeb z listu
- pracuje se smyčcem, zvládá výměny smyku
- rozvine kombinace všech dosud probraných smyků
- ve skladbách uplatňuje vibrato
- používá výrazových složek hry ve skladbě (dynamika, agogika)

K postupové zkoušce: stupnice v rozsahu dvou oktáv + akord, dvě etudy, přednes

7. ročník

Žák

- rozlišuje hru skladeb různých stylových období
- hraje v rychlejších tempech, náročnějších rytmech
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh
- využívá při hře dvojhmaty
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- při hře z listu dokáže samostatně zvolit prstoklad
- skladby prování s pozorností věnované intonační jistotě a přesnosti
- zahraje skladby různých stylových období
- zahraje složitější skladbu s doprovodem klavíru

Žák zakončí 1. stupeň absolventským koncertem nebo komisionální zkouškou.

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- se orientuje ve vyšších polohách
- ovládá všechny prstoklady v základní poloze a používá snížený 1. prst a zvýšený 3. prst
- zvládá skákavé smyky (řadové staccato, saltato)
- se orientuje v zápise interpretovaných skladeb, rozezná jejich základní členění
- používá nahrávek vynikajících interpretů a internetu k seznámení se se špičkovou interpretací
- při hře využívá všech výrazových prostředků k dosažení co nejlepšího výkonu

III. a IV. ročník

Žák

- pracuje s kvalitou a barvou tónu
- hraje s co nejčistší intonací
- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a techniky pravé ruky
- předvede získané zkušenosti a dovednosti z celého období studia
- samostatně vybere vhodnou skladbu, navrhne prstoklady a výrazové prostředky

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.7 Studijní zaměření Hra na violoncello

Violoncello se řadí do skupiny smyčcových nástrojů. Díky svému tónovému rozsahu z historického hlediska zastupoval nástroj převážně doprovodné hlasy (continuo). Od 17. století se vyvíjí i po linii sólového nástroje. Těžiště současného repertoáru violoncella tkví v sólových sonátách a koncertech skladatelů baroka a klasicismu. Své nezastupitelné místo má nástroj také v rozličných komorních a orchestrálních uskupeních. Od druhé poloviny 20. století proniká i do různých moderních žánrů.

Na počátku studia se žák seznámí se stručnou historií nástroje, jeho stavbou a údržbou. Osvojí si správné sezení u nástroje a tvoření tónů. K získání základních hráčských dovedností využíváme známé lidové písně a drobné skladby. V průběhu studia postupně zvyšujeme nároky na techniku a hudební cítění žáka, vždy s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem a zájmu. Mladí violoncellisté mají (na naší škole) možnost účinkovat nejen sólově, ale mohou se zapojit do různých komorních seskupení a orchestrů.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat již od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na violoncello

I. STUPĚŇ:

1.ročník

Žák

- __správně sedí u nástroje
- __ovládá správné držení smyčce
- __orientuje se v basovém klíči, v rozsahu základní druhé polohy
- __vytváří kvalitně znějící tóny
- __orientuje se v durovém prstokladu
- __je schopen interpretovat jednoduché rytmické a melodické modely, snadné skladbičky a lidové písně

K postupové zkoušce: technické cvičení pizzicato nebo arco

lidová píseň

2. ročník

Žák

- Orientuje se v délkách not
- orientuje se v basovém klíči v základní druhé poloze a částečně v sedmé poloze
- využívá znalosti základní dynamiky
- ovládá durový prstoklad
- ovládá techniky smyku-legato, detasche, staccato
- zahraje durové stupnice a kvintakordy
- hraje různé písně a lehčí přednesové skladby

K postupové zkoušce: durová stupnice v rozsahu dvou oktáv detasche

technické cvičení

přednesová skladba

3. ročník

Žák

- Ovládá smyky legato, detasche, staccato a akcent
- Ovládá techniku prstů levé ruky ve druhé a sedmé poloze
- Hraje stupnice dur, moll v rozsahu dvou oktáv a rozložené kvintakordy
- Je samostatný v ladění
- Hraje s klavírem a dalšími hudebními nástroji
- Kombinuje naučené smyky
- Je schopen zahrát z paměti přednesové skladby

K postupové zkoušce: stupnice dle výběru detasche a legato + kvintakordy
technické cvičení (etuda)
přednesová skladba

4. ročník

Žák

- Ovládá všechny prstoklady v první a sedmé poloze včetně široké
- Používá vibrato
- Umí náročnější techniky smyku
- Je schopen dynamiky a správného frázování v přednesových skladbách
- Hraje z listu jednoduché skladby
- Dle svých možností se zapojuje do komorní hry
- Je schopen vytvořit kvalitní tón na nástroji

K postupové zkoušce: stupnice dle výběru kombinovanými smyky + obraty kvintakordu
etuda, přednesová skladba z not a přednesová skladba z paměti

5. ročník

Žák

- Bez potíží se orientuje v první a sedmé poloze, zná základy 4, 5 a 6 polohy
- Zvládá složitější rytmy
- Ovládá tempová označení a hraje v různých tempech
- Zahraje náročnější přednesové skladby
- Samostatně se připravuje na hodinu
- Umí uplatnit při hře vlastní cítění skladby

K postupové zkoušce: stupnice v rozsahu do lubové polohy kombinovanými smyky
etuda, dvě přednesové skladby

6. ročník

Žák

- Orientuje se v tenorovém klíči v základní druhé a sedmé poloze
- Ve skladbách a etudách využívá náročnější prstoklad
- Tvoří vlastní frázování ve skladbách
- Zná noty v houslovém klíči v sedmé poloze

K postupové zkoušce: stupnice do lubové polohy s obraty kvintakordu

etuda, dvě přednesové skladby

7. ročník

Žák

- Uplatňuje všechny naučené dovednosti hry ve skladbách
- Využívá všech získaných znalostí a zkušeností při studiu skladeb
- Samostatně tvoří frázování
- Sám uplatňuje složitější prstoklady
- Dokáže zhodnotit své provedení skladeb i výkony svých spolužáků

Žák zakončí 1. stupeň absolventským koncertem nebo komisionální zkouškou.

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- Plně uplatňuje všechny získané dovednosti při hře
- Ovládá náročnější dynamické rozlišení a frázování ve skladbách
- Zná základy palcové polohy
- Umí pracovat s notací v tenorovém klíči
- Ve skladbách uplatňuje všechny dosud naučené smyky a rytmy
- Je schopen posoudit interpretaci předvedených a vyslechnutých skladeb a poučit se z toho
- Orientuje se v základní palcové poloze
- Umí definovat způsob hry sólové, komorní a orchestrální

III. a IV. ročník

Žák

- Pracuje s kvalitou tónu v různých dynamických odstínech
- Plně uplatňuje znalost notace v tenorovém klíči
- Orientuje se v notovém zápisu v houslovém klíči
- Umí se orientovat v náročnější skladbě při hře z listu.
- Zařadí skladby do jednotlivých hudebních slohů
- Dobře se orientuje v nově zadaných skladbách
- Posoudí technickou úroveň vybrané skladby
- Interpretuje zadané skladby dle svých představ a hudebního cítění a je schopen své provedení obhájit
- Samostatně se připravuje na svá vystoupení
- Spolehlivě intonuje
- Dle svých možností se podílí na kulturním životě školy, pravidelně se účastní interních a veřejných vystoupení

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.8 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Cílem zaměření je vedle technické vyspělosti také pěstování hudebnosti a osobitý projev. Během studia se žák seznámí s historií vývoje nástroje a jeho ošetřováním. Podle svých individuálních schopností si vytváří vlastní repertoár, který odpovídá jeho vyspělosti a přihlíží k jeho zájmům o druh hudby. Seznamuje se s různými hudebními styly. Pozornost je věnována improvizaci a hře z listu, která rozvíjí pohotovost žáka. S určitou technickou vybaveností se může žák zapojit do různých komorních seskupení, která škola nabízí. Je možné dvojí pojetí výuky hry na zobcovou flétnu:

- 1) jako přípravný nástroj pro jiné dechové nástroje (příčná flétna, klarinet, saxofon, trubka, lesní roh, ad.)
- 2) jako rovnocenný hudební nástroj – v tomto případě nehrají žáci pouze na flétnu sopránovou, ale učí se také ovládat hru na ostatní typy zobcových fléten (sopraninová, altová, tenorová, basová)

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Předmět Hra na zobcovou flétnu je naplňován formou skupinové nebo individuální výuky. Předmět Hudební skupinové praktikum lze splnit formou docházky do jakéhokoli hudebního seskupení, orchestru školy, nebo je možné tento předmět absolvovat docházkou do pěveckého sboru. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na zobcovou flétnu

I. STUPĚŇ

1. ročník

Žák

- Správně artikuluje
- správně drží nástroj

K postupové zkoušce: 2 lidové píseň

2. ročník

Žák

- zvládá palcovou techniku
- dokáže zahrát (tenuto, legato, staccato)

K postupové zkoušce: jedno technické cvičení
jedna přednesová skladba

3. ročník

Žák

- hraje s doprovodným nástrojem (nebo s pomocí multimediální techniky)
- dbá na kultivovaný tón
- nadechuje se podle frází

K postupové zkoušce: jedno technické cvičení nebo etuda
dva přednesy rozdílných stylů

4. ročník

Žák

- zvládá čistý a kvalitní tón a nasazení, včetně ladění
- umí různé druhy artikulace (staccato, legato, tenuto)
- je schopen hry z listu, z paměti
- ovládá základní durové stupnice (tóniny)

K postupové zkoušce: jedna ze základních durových stupnic do 2 křížků, do 2 bé a
tonický kvintakord
jedno technické cvičení nebo etuda
dva přednesy rozdílných stylů

5. ročník

Žák

- rozlišuje dynamiku
- zvládá chromatické tóny a alternativní hmaty (výběr)
- tvoří a nasazuje čistý a kvalitní tón
- ukáže a vysvětlí různé druhy artikulace (staccato, legato, tenuto)
- hraje z listu, z paměti

K postupové zkoušce: stupnice dur a moll do dvou křížků a do dvou bé
                                         příslušný kvintakord
                                         jedno technické cvičení
                                         jeden přednes z paměti
                                         jeden stylově odlišný přednes z not

6. ročník

Žák

- rozlišuje hudební styl v přednesových skladbách
- z paměti hraje náročnější skladbu
- je schopen samostatného nastudování elementární skladby

K postupové zkoušce: stupnice dur a moll do tří křížků a tří bé
                                         příslušný kvintakord s obraty
                                         jedno technické cvičení
                                         jeden přednes náročnějšího charakteru
                                         jeden přednes z paměti

7. ročník

Žák

- při hře je schopen dynamických a barevných odstínění tónů
- při hře rozlišuje základní tempa
- ovládá základy frázování podle jednotlivých hudebních stylů
- po teoretické stránce je schopen vyhodnotit svůj nebo spolužákův výkon

K postupové zkoušce nebo absolventskému koncertu: nejméně dvě skladby (věty)
přednesového charakteru různých stylových období sólo, s doprovodem nebo v komorní hře

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák

- samostatně pracuje při korepetici
- je schopen zahrát skladby různých stylových období
- je schopen elementární transpozice
- ovládá hru na flétny v F ladění

II. ročník

- prezentuje samostatně nastudovanou skladbu
- propojuje při hře na nástroj teoretické znalosti s praxí
- provede s doprovodným nástrojem rozsáhlejší skladbu
- ovládá základní moderní techniky

III. ročník

Žák

- zahraje dvě skladby kontrastních hudebních stylů
- zohledňuje použití druhů frázování vzhledem k hudebním stylům
- ovládá základní melodické ozdoby

IV. ročník

- správně artikuluje ve skladbách jednotlivých hudebních období
- samostatně nastuduje dvě skladby kontrastních období
- s jistotou zahraje jednoduché party z listu

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.9 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Cílem studijního zaměření je vedle technické vyspělosti také pěstování hudebnosti a osobitého projevu. Během studia se žák seznámí s historií vývoje nástroje a jeho ošetřováním. Podle svých individuálních schopností si vytváří vlastní repertoár, který odpovídá jeho vyspělosti a přihlíží k jeho zájmům. Seznamuje se s různými hudebními styly. Pozornost je věnována improvizaci a hře z listu, která rozvíjí pohotovost žáka. S určitou technickou vybaveností se může žák zapojit do různých komorních seskupení, která škola nabízí.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na příčnou flétnu

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- má zafixované základní návyky v péči o nástroj (jak zacházet s nástrojem a jak ho čistit)
- dbá na správný postoj a držení flétny
- hraje udržované tóny

- dbá na správnou základní intonaci a rytmus
- správně čte v notovém zápisu od c1 do c3

K postupové zkoušce: jedno jednoduché technické cvičení
snadná přednesová skladba

2. ročník

Žák

- zahraje udržované tóny a dbá při nich na intonaci a kvalitu tónu
- je schopen zahrát tenuto, legato a staccato
- zahraje jednoduchou skladbu v doprovodu jiného nástroje

K postupové zkoušce: stupnice dle výběru
kvintakord s obraty
jedno technické cvičení
jedna přednesová skladba

3. ročník

Žák

- využívá k tvoření tónu správného nátisku a techniky dechu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- hraje udržované tóny a dbá při nich na intonaci, kvalitu tónu v rozsahu c1- a3

K postupové zkoušce: stupnice dle výběru
kvintakord s obraty, D7 bez obrátů
jedno technické cvičení
dva přednesy různého žánru

4. ročník

Žák

- při hře stupnic a etud využívá lehké rytmické a artikulační variace
- zahraje přiměřeně obtížné skladby odlišných nálad s doprovodem

K postupové zkoušce: stupnice dle výběru
kvintakord s obraty, D7 s obraty
jedno technické cvičení
dva přednesy různého žánru

5. ročník

Žák

- zahraje stupnice a jejich kvintakordy do 4 křížků a 4 bé dur, do 2 křížků a 2 bé moll
- při hraní přednesu využije lehké rytmické a artikulační variace
- zvládá brániční dýchání
- při hře na nástroj využije dynamiku a agogiku
- samostatně nastuduje jednoduchou skladbu

K postupové zkoušce: stupnice dle výběru
kvintakord s obraty, D7 s obraty
jedno technické cvičení
dva přednesy různého žánru

6. ročník

Žák

- zahraje vydržované tóny s vyrovnanými rejstříky
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, hraje T5 a D7
- využije získané výrazové a dynamické dovednosti v přednesových skladbách
- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- je schopen kriticky zhodnotit svůj výkon

K postupové zkoušce: stupnice dle výběru
kvintakord s obraty, D7 s obraty
jedno technické cvičení
dva přednesy různého žánru

7. ročník

Žák

- při hře na nástroj správně intonuje a dbá na správné frázování
- při hře přednesu je schopen správné artikulace podle stylového období
- samostatně nastuduje obtížnější skladbu
- je schopen hry z listu a improvizace

K postupové zkoušce nebo absolventskému koncertu: skladby různých stylových období, sólově, s doprovodem nebo v komorní hře

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- zahraje z listu složitější skladbu
- zahraje obtížnější skladbu s využitím barevných možností nástroje, s využitím agogiky a širší dynamické škály
- je adekvátně schopen zhodnotit výkon svůj a svých spolužáků (formou zpětné vazby)

III. a IV. ročník

Žák

- samostatně (tj. bez učitele hlavního nástroje) nastuduje skladbu s korepetitorem
- zahraje s využitím celého rozsahu nástroje
- zvolí správné výrazové prostředky při interpretaci skladeb různých stylových období

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.10 Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Toto zařazení je dáno tím, že je potřeba ke tvorbě tónu dřevěného plátku, jenž umožňuje rozkmitat vzduchový sloupec. Klarinet je na rozdíl od hoboje či fagotu nástrojem „jednoplátkovým“. Vynalezl jej počátkem 18. století norimberský nástrojař Christoph Denner a svůj název dostal po „vysokoznějící“ trubce klarina, kterou nahradil svojí funkcí v orchestru. Od té doby prošel velkým konstrukčním vývojem až do dnešní podoby, kdy rozeznáváme dva typy klarinetu – francouzský (tzv. Böhmův) a německý. Rozdíly mezi oběma systémy tkví v uspořádání klapek, neboli mechanice. V České republice je ustálen typ Böhmův a také výuka je tomu na všech ZUŠ uzpůsobena. Klarinet je nástrojem zvukově velmi bohatým a barevným, který má své uplatnění takřka ve všech žánrech – od hudby lidové až po hudbu symfonickou. Žák, který studuje hru na tento hudební nástroj má velmi snadný přechod k nástrojům příbuzným jako je saxofon, basklarinet, basetový roh či tarogató (maďarský lidový nástroj). Cílem vzdělávání na ZUŠ je dle možností a schopností žáka připravit absolventa k aktivnímu rozvíjení získaných dovedností a vědomostí v praxi (ať už amatérské, či profesionální), hry z listu, improvizace. Nejnadanější žáky připravuje učitel k dalšímu studiu na konzervatoři, či na jiné škole vyššího typu s uměleckým zaměřením. Absolvent II. stupně ZUŠ studijního zaměření Hra na klarinet, by měl být vybaven k tomu, aby pokračoval v samostatné činnosti v souborech nejrozličnějších žánrů (komorní, lidové, dechové, taneční, jazzové).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na klarinet

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- popíše stavbu nástroje a základní způsoby péče o nástroj
- aplikuje základy správného bráničního dýchání a pomocí vydržovaných tónů disponuje úměrnou nátiskovou výdrží
- ovládá nástroj v šalmajové poloze a v přefukovací poloze v rozsahu maximálně do g2
- interpretuje vybrané lidové písně

K postupové zkoušce: C, G Dur, interpretuje vybrané lidové písně

2. ročník

Žák

- dbá na kvalitu tónu
- využívá hru legato a staccato
- dbá na kvalitní dechovou techniku s pomocí vydržovaných tónů
- teoreticky svými slovy popíše základy hry z listu
- interpretuje jednoduché skladby a vybrané lidové písně

K postupové zkoušce: C, G, F Dur, interpretuje jednoduché skladby, vybrané lidové písně (zpaměti)

3. ročník

Žák

- při hře realizuje notový zápis v úměrném tempu, dynamice a po stránce melodické i rytmické
- vydržovanými tóny fixuje zásady správného dýchání a nátisku – rozliší správné nasazení a ukončení tónu
- interpretuje durové stupnice do 2 křížků a 2 bé včetně tónického kvintakordu
- zahraje jednoduché přednesové skladby v příslušné dynamice

K postupové zkoušce: stupnice Dur do 2 křížků a 2 bé včetně tónického kvintakordu, etuda, interpretuje jednoduché přednesové skladby

4. ročník

Žák

- pomocí správného dýchání, správného držení těla a nátiskových návyků tvoří plnohodnotný tón
- při hře zdokonalí hru v různých tempech (adagio, andante, moderato, allegro)
- uplatní základní orientaci v melodických ozdobách (trylek, nátryl, obal)
- umí střídat malíky při spojích e-f či h1-c2
- interpretuje durové stupnice do 3 křížků a 3 bé, včetně tónického kvintakordu a dominantního septakordu
- zahraje jednoduché přednesové skladby v příslušné dynamice a agogice

K postupové zkoušce: stupnice Dur do 3 křížků a 3 bé včetně tónického kvintakordu a dominantního septakordu, etuda, interpretuje jednoduché přednesové skladby

5. ročník

Žák

- pomocí správného dýchání, správného držení těla a nátiskových návyků vytvoří plnohodnotný tón, užívá správného nasazování a ukončování tónu pomocí jazyka i bez něho
- užívá sebekontroly při sledování kvality tónu
- zná a aplikuje základní technické návyky při hře vydržovaných tónů (zejména v dynamické škále piano až forte), hře nasazované, legato a též staccato – alespoň v šalmajové poloze nástroje
- pracuje s pomocnými prostředky, jako je artikulace – samostatně, či po konzultaci s vyučujícím
- ovládá hru durových stupnic do 4 křížků a 4 bé, včetně tónických kvintakordů a dominantních septakordů v obratech, a to nasazované i legato
- používá plného psaného rozsahu nástroje od e-f3 v chromatické škále
- dle individuální schopnosti interpretuje úměrně dlouhé skladby s předepsanou dynamikou a agogikou

K postupové zkoušce: stupnice Dur do 4 křížků a 4 bé včetně tónických kvintakordů a dominantních septakordů v obratech, etuda, přednesové skladby různých stylových období

6. ročník

Žák

- lze pozorovat při hře rozvoj nátisku a nátiskové připravenosti
- využívá technické návyky při hře vydržovaných tónů v šalmajové i přefukovací poloze
- systematicky dbá na intonační jistotu a sebekontrolu prstové techniky
- interpretuje stupnice moll do 4 křížků a 4 bé, včetně tónických kvintakordů, zmenšených septakordů a jejich obrátů
- předvede hudební paměť na vybraných obtížnějších skladbách
- udrží pohotovost při hře z listu
- charakterizuje interpretaci a frázování v taneční a jazzové hudbě
- interpretuje skladby s doprovodným nástrojem

K postupové zkoušce: stupnice moll do 4 křížků a 4 bé včetně tónických kvintakordů, zmenšených septakordů v obratech, etuda, přednesové skladby různých stylových období

7. ročník

Žák

- disponuje správně postaveným nátiskem a ovládá nátiskovou sebekontrolu
- tvoří plnohodnotný kultivovaný tón, ovlivňuje jeho intonaci, tónovou čistotu a vyrovnanost zvuku v rejstřících
- při hře užívá legato a staccato
- předvede základní rytmické útvary – zejména tečkované rytmy
- bezpečně interpretuje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 bé, včetně tónických kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů v obratech septakordů a jejich obrátů, při jejich nácviku dovede užívat artikulaci
- realizuje elementární hru z listu

K postupové zkoušce: stupnice Dur a moll do 4 křížků a 4 bé včetně tónických kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů v obratech, etuda, přednesové skladby různých stylových období

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- samostatně uplatňuje technické i výrazové prostředky dosažené v průběhu prvního stupně studia
- ovládá intonaci nástroje, využívá celého psaného rozsahu nástroje, osvojil si zásady upevňování nátisku a péče o něj
- zná hru staccato, legato a portamento včetně artikulací přiměřeně k náladě a pojetí skladby či etudy
- zná a ovládá potřebné pomocné hmaty a umí jich užít při nácviku stupnic a akordů
- interpretuje všechny durové a mollové stupnice, včetně tónických kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů a jejich obrátů (i v artikulacích)
- užívá melodických ozdob a znalostí jejich využití v praxi
- aplikuje výrazové prostředky dynamické, agogické a artikulační, jakož i základy frázování vzhledem ke stylu interpretované skladby
- prozkoumá problematiku základních transpozic do C, A a s transpozicí do oktávy
- hraje z listu skladby přiměřeně svým dispozicím a dovednostem
- samostatně pracuje s korepetitorem
- disponuje základním přehledem o interpretaci hudby lidové, populární či taneční.
- orientuje se v základní problematice hry na příbuzný nástroj (basklarinet, es klarinet, saxofon)

III. a IV. ročník

Žák

- samostatně uplatňuje technické i výrazové prostředky dosažené v průběhu celého studia na ZUŠ
- disponuje pevným nátiskem
- využívá celého rozsahu nástroje a je obeznámen s pomocnými hmaty zejména v tříčárkované oktávě
- v interpretaci artikuluje veškerými přiměřenými prostředky (staccato, legato, portamento)
- dodržuje frázování a využívá jej dle charakteru skladby a žánru
- hraje všechny durové a mollové stupnice včetně kvintakordů, dominantních septakordů, zmenšených septakordů a jejich obrátů
- v celém rozsahu užívá chromatické stupnice
- improvizuje na jednoduché téma a jednoduchou harmonii
- orientuje se v základech interpretace lidové, populární, taneční a jazzové hudby a je schopen samostatného studia
- ovládá základní transpozice

- zná problematiku hry na příbuzný nástroj (basklarinet, es klarinet, saxofon)

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.11 Studijní zaměření Hra na saxofon

Výuka hry na saxofon na ZUŠ není v naší republice tradiční. Je to specifický obor se zaměřením na jazz a rozvíjení improvizčních schopností, taneční a populární hudbu a klasickou literaturu. Lze ji vyučovat podle individuální fyzické a intelektuální zralosti. Základním nástrojem bývá alt saxofon, později může žák dle dispozic přibrat i ostatní nástroje saxofonové skupiny, jako je soprán saxofon, tenor saxofon či baryton saxofon. Profesionální uplatnění má saxofon bohaté – prakticky téměř ve všech žánrech hudby. Divadelní a symfonické orchestry, jazzové a swingové big bandy, malé jazzové bandy, kapely, které se věnují stylům populární hudby – rock, soul, pop, funky. A také v lidové hudbě, zejména balkánské.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný. Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na saxofon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zná stavbu nástroje a základní způsoby péče o nástroj

- ovládá správné držení nástroje, brániční dýchání a základní principy tvorby tónu (nasazování a ukončování tónu pomocí jazyka i bez něj)
- hraje v rozsahu d1-c3
- interpretuje jednoduché skladby a lidové písně

K postupové zkoušce: C, G Dur, interpretuje jednoduché skladby a lidové písně

2. ročník

Žák

- umí bezpečně základní prvky prstové, jazykové a dechové techniky
- používá hru legato, staccato
- využívá hru na samotnou hubici s použitím jazyka i bez
- interpretuje stupnice dur do 2 křížků a 2 bé + tónický kvintakord
- interpretuje lidové písně, jednoduché skladby klasické a populární či jazzové hudby

K postupové zkoušce: stupnice dur do 2 křížků a 2 bé + tónický kvintakord, lidové písně, jednoduché skladby klasické a populární či jazzové hudby

3. ročník

Žák

- osvojil si nátisková cvičení, vydržované tóny
- zná základy hry z listu a z paměti
- interpretuje stupnice dur do 3 křížků a 3 bé + tónický kvintakord v příslušných obratech a artikulacích
- při poslechu rozliší interpretaci hudby klasické, taneční či jazzové
- ovládá základní principy jazzového frázování
- hraje přednesové skladby střední obtížnosti jazzového či klasického repertoáru i s doprovodným nástrojem

K postupové zkoušce: stupnice dur do 3 křížků a 3 bé + tónický kvintakord v příslušných obratech a artikulacích, etuda, skladby jazzového či klasického repertoáru

4. ročník

Žák

- pomocí správného dýchání, správného držení těla a nátiskových návyků tvoří plnohodnotný tón
- interpretuje durové stupnice do 4 křížků a 4 bé, včetně tónického kvintakordu
- zdokonalí hru v různých tempech (adagio, andante, moderato, allegro)
- interpretuje klasické, jazzové etudy + dueta, hraje písně z paměti a jednodušší písně z oblasti jazzu a populární hudby s doprovodným nástrojem nebo CD

K postupové zkoušce: stupnice dur do 4 křížků a 4 bé + tónický kvintakord, etuda, skladby jazzového či klasického repertoáru, písně z paměti

5. ročník

Žák

- aplikuje pravidelně udržované tóny chromaticky v celém psaném rozsahu nástroje a alikvotní tóny (overtones)
- ovládá hru durových stupnic do 4 křížků a 4 bé, včetně tónických kvintakordů a dominantních septakordů v obrazech, a to nasazovaně i legato
- bezpečně užívá základních dynamických a agogických výrazových prostředků a principů jazzového frázování
- interpretuje úměrně dlouhé skladby s předepsanou dynamikou a agogikou
- fixuje správné postupy a dokáže je využívat a rozvíjet

K postupové zkoušce: stupnice dur do 4 křížků a 4 bé + tónický kvintakord a dominantní septakord, etuda, skladby jazzového či klasického repertoáru, písně z paměti

6. ročník

Žák

- systematicky dbá na intonační jistotu a sebekontrolu prstové techniky
- interpretuje stupnice moll do 4 křížků a 4 bé, včetně tónických kvintakordů, zmenšených septakordů a jejich obrátů v příslušných artikulacích
- interpretuje chromatickou i celotónovou stupnici
- bezpečně užívá jazzového frázování, tečkování a synkopovaný rytmus, nasazení na „T“ a „D“

K postupové zkoušce: stupnice moll do 4 křížků a 4 bé + tónický kvintakord a zmenšený septakord, chromatická stupnice, etuda, skladby jazzového či klasického repertoáru, písně z paměti

7. ročník

Žák

- tvoří plnohodnotný kultivovaný tón, ovlivňuje jeho intonaci, tónovou čistotu a vyrovnanost zvuku v rejstřících
- je schopen hry v celém chromatickém rozsahu nástroje
- bezpečně užívá legato, staccato, tenuto, detaché, sforzato, dynamiku, agogiku, frázování a hru z listu
- interpretuje stupnice dur a moll do 5 křížků a 5 bé, včetně tónických kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů a jejich obrátů v příslušných artikulacích
- zná základy improvizace
- interpretuje klasické, jazzové etudy, dueta, hraje písně z paměti a písně z oblasti jazzu a populární hudby s doprovodným nástrojem nebo CD

K postupové zkoušce: stupnice Dur a moll do 5 křížků a 5 bé + tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord, chromatická a celotónová stupnice, etuda, skladby jazzového či klasického repertoáru, jednoduchá improvizace na 12ti taktovou bluesovou formu

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- samostatně uplatňuje technické i výrazové prostředky dosažené v průběhu prvního stupně studia
- pravidelně udržuje nátlakovou připravenost a kultivaci tónu pomocí vydržovaných tónů a bráničního dýchání
- aplikuje výrazové prostředky dynamické, agogické a artikulační, jakož i základy frázování vzhledem ke stylu interpretované skladby
- interpretuje všechny durové a mollové stupnice, včetně tónických kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů a jejich obrátů (i v artikulacích)
- osvojil si hru podle akordických značek X, X7, Xmi, X°, Xmi7
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- umí samostatně pracovat s korepetitorem
- orientuje se v základních formách populární, taneční a jazzové hudby (bluesová „dvanáctka“), hraje písně či etudy s doprovodem CD
- ústně charakterizuje základní problematiku hry na příbuzné druhy saxofonů (sopránový, altový, tenorový, barytonový)

III. a IV. ročník

Žák

- disponuje pevným nátiskem a dovede přizpůsobit studijní režim veřejnému vystoupení
- využívá celého rozsahu nástroje a zná pomocné hmaty zejména v tříčárkované oktávě
- hraje všechny durové a mollové stupnice včetně tónických kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů v příslušných obrazech
- ovládá techniku alikvotních tónů – b, h, c1, cis1, d1
- v interpretaci přednesových skladeb artikuluje veškerými přiměřenými prostředky (staccato, legato, portamento)
- improvizuje na jednoduché téma a jednoduchou harmonii (12 taktová forma blues)
- realizuje samostatnou přípravu na koncert, či jiné veřejné vystoupení
- interpretuje klasické, jazzové etudy, přednesové skladby s doprovodným nástrojem, dueta, hraje písně z paměti
- zná principy interpretace lidové, populární, taneční a jazzové hudby a je schopen samostatného studia

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.12 Studijní zaměření Hra na trubku

Výuka hry na trubku patří k základní nabídce většiny českých i zahraničních základních uměleckých škol. Ideální věk pro zahájení výuky hry na trubku se odvíjí od fyzických a mentálních dispozic konkrétního uchazeče o studium. Podle fyzických dispozic žáka je možné zahájit studium hry na trubku buď na kornet in B (žáci s menším fyzickým vzrůstem) nebo na trubku in B (žáci s větším fyzickým vzrůstem).

Uplatnění po absolutoriu prvního nebo druhého stupně jsou velice široká. Žák může jít dále studovat na jakoukoli konzervatoř v ČR, kde je všude obor hry na trubku vyučován. Na Konzervatoři Jaroslava Ježka v Praze je také možné absolvovat VOŠ (vyšší odborné vzdělání) na trubku specializované na jazz. Alternativou je studium na některé z vysokých hudebních škol v zahraničí, neboť zde se nevyžaduje předchozí absolvování studia hry na trubku na středoškolské úrovni.

Cílem vzdělávání v tomto studijním zaměření je absolvent, schopný samostatného uměleckého myšlení a práce, který je schopen nejen úspěšně pokračovat v návazném studiu vyšší školské úrovně, ale především spolehlivě a odpovědně vystupovat jak sólově, tak jako člen různých hudebních seskupení napříč žánry. Profesionální uplatnění má trubka rozsáhlé ve všech žánrech hudby od renesance po současnost, včetně jazzu, populární hudby a další non-artificiální hudby.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na trubku

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zná stavbu nástroje a základní způsoby péče o nástroj
- hraje v rozsahu fis-c2 (ladění in B)
- hraje základní nátiskové cvičení (dlouhé tóny, ohebnost rtů), cvičení pro ohebnost jazyka

K postupové zkoušce: G Dur, 1 jednoduchá instruktivní skladba, 1 lidová píseň

2. ročník

Žák

- využívá základní anatomické předpoklady tvorby tónu (využití bránice, práce jazyka, funkce mimických svalů)
- hraje základní nátiskové cvičení ve větším rozsahu, než v předchozím ročníku (dlouhé tóny, ohebnost rtů), cvičení pro ohebnost jazyka
- rozlišuje hru staccato a hru legato

K postupové zkoušce: stupnice Dur (do 2 křížků a 2 bé), 1 jednoduchá etuda, 1 jednoduchá skladba klasické hudby

3. ročník

Žák

- ovládá správné držení těla při hře na nástroj (uvolněné svaly, správné postavení rukou a ramen, volný krk, pozice brady)
- hraje v rozsahu fis-e2 (ladění in B)
- hraje středně pokročilá nátisková cvičení (dlouhé tóny, ohebnost rtů), cvičení pro ohebnost jazyka a základní cvičení pro ohebnost prstů

- rozlišuje hru v základních dynamických odstínech

K postupové zkoušce: stupnice Dur, jejich tónické kvintakordy (do 3 křížků a 3 bé), 1 etuda, 1 skladba klasické hudby nebo lidová píseň z paměti

4. ročník

Žák

- ve všech dynamických a rozsahových registrech správně využívá všechny anatomické předpoklady tvorby tónu (využití bránice, aktivní využívání břišních svalů, práce jazyka, funkce mimických svalů)
- hraje v rozsahu fis-g2 (ladění in B)

K postupové zkoušce: stupnice Dur a moll, a jejich tónické kvintakordy (do 4 křížků a 4 bé), 2 etudy rozlišného charakteru, 1 obtížnější skladba klasické hudby, lidová píseň z paměti

5. ročník

Žák

- při rozlišování artikulace a interpretace využívá všechny anatomické předpoklady tvorby tónu (využití bránice, aktivní využívání břišních svalů, práce jazyka, funkce mimických svalů)
- hraje pokročilá nátlaková cvičení (dlouhé tóny, ohebnost rtů), cvičení pro ohebnost jazyka a pokročilá cvičení pro ohebnost prstů

K postupové zkoušce: stupnice dur a moll a jejich tónické kvintakordy a dominantní septakordy (do 5 křížků a 5 bé), chromatická stupnice, 2 etudy rozlišného charakteru, 2 skladby klasické hudby rozdílných stylových období

6. ročník

Žák

- hraje nátlakové cvičení (dlouhé tóny, ohebnost rtů), cvičení pro ohebnost jazyka a základní technické studie
- hraje v rozsahu fis-c3 (ladění in B)

- rozlišuje základní prvky frázování nonartificiální hudby

K postupové zkoušce: stupnice dur a moll a jejich tónické kvintakordy a dominantní septakordy (do 6 křížků a 6 bé), chromatická stupnice, 2 etudy rozlišného charakteru, 2 skladby klasické hudby rozdílných stylových období

7. ročník

Žák

- hraje pedálové tóny fis-c (ladění in B)
- zahraje hru z listu zadanou pasáž
- praktikuje základní prvky frázování nonartificiální hudby

K postupové zkoušce: stupnice dur a moll a jejich tónické kvintakordy a dominantní, zmenšené septakordy (do 7 křížků a 7 bé), chromatická stupnice, 2 etudy (z toho 1 z paměti), 2 skladby klasické hudby rozdílných stylových období

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- hraje v rozsahu c-d3 (ladění in B)
- teoreticky se orientuje v základech sólové a orchestrální trumpetové literatury klasické hudby (baroko, klasicismus, romantismus)
- ovládá hru na trubku in B a trubku in C
- transponuje jednoduchá cvičení o velkou sekundu nahoru
- vyjmenuje zásadní díla sólové a orchestrální trumpetové literatury klasické hudby
- orientuje se v základech trumpetové literatury 20. století
- hraje a transponuje jednoduchá cvičení o velkou sekundu, tercii nahoru
- hraje na trubku in B, trubku in C a jednoduché skladby na piccolo trubku in B/A

III. a IV. ročník

Žák

- vyjmenuje základy trumpetové literatury 20. století a soudobé hudby
- hraje a transponuje středně obtížná cvičení o velkou sekundu, tercii, čistou kvartu nahoru, malou sekundu dolů

- hraje na trubku in B, trubku in C a středně obtížné skladby na piccolo trubku in B/A
- využije celého rozsahu nástroje, včetně pedálových tónů
- prezentuje a analyzuje periodizaci klasické hudby se zvláštním zřetelem ke hře na trubku

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.13 Studijní zaměření Hra na baskřídllovku

Baskřídllovka je žesťový nátrubkový nástroj. Je oválně stočena a v drtivé většině případů je laděna v B. Baskřídllovka má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Pro hraní na baskřídllovku se používá podobný nátrubek jako na trombón, proto někteří hráči ovládají hru na oba tyto nástroje. Je vybavena třemi až čtyřmi ventily. Baskřídllovky se dělí na dva typy: tenor a baryton (eufonium). Samo označení "baskřídllovka" se správně užívá pro tenor (používají se pro ni stejné noty jako pro sopránovou křídllovku laděnou v B, jenže znějí o oktávu níže, proto předpona "bas"). Tenor hraje ve vyšších polohách, protože je v nich jistější (ačkoliv rozsah má s barytonem shodný), má užší menzuru a notace je v houslovém klíči. Baryton (eufonium) hraje v hlubších polohách, má širší menzuru a notace je v basovém klíči. Studijní zaměření Hra na baskřídllovku je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na baskřídllovku, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

	I.Stupeň							II.Stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baskřídllovku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Předmět Hra na baskřídlovku je naplňován formou skupinové nebo individuální výuky. Předmět Hudební skupinové praktikum lze splnit formou docházky do jakéhokoli hudebního seskupení, orchestru školy, nebo je možné tento předmět absolvovat docházkou do pěveckého sboru. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na baskřídlovku

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- poznává základní prvky důležité pro hru (držení nástroje, tvoření tónu)
- je seznámen se správným bráničním dýcháním
- popíše části svého nástroje a dbá na jeho údržbu a čistotu
- cvičí nátlaková cvičení, vytváří tón bez nátrubku i s nátrubkem a dbá na to, aby jím nevyvíjel velký tlak na rty
- hraje a rozlišuje základní rytmické hodnoty nota (čtvrt'ová, půlová, celá)
- zahraje nenáročnou skladbu

K postupové zkoušce:

Stupnice B, 1 lidová píseň z not, 1 lidová píseň z paměti

2. ročník

Žák

- hraje dle svých schopností nátlakovou techniku a rozšiřuje tónový rozsah
- využívá hru v dynamických odstínech
- hraje legato, staccato
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb též pomocí souhry s klavírem
- hraje durové stupnice a kvintakordy ve svém možném rozsahu

K postupové zkoušce:

Stupnice C, 1 lidová píseň z not a 1 lidová píseň z paměti,
1 jednoduchá etuda

3. ročník

Žák

- rozumí základním tempovým a dynamickým označením a aplikuje je do skladby
- hraje čistým, rovným tónem
- za pomoci učitele naladí svůj nástroj
- uplatňuje se ve hře s žákem stejné úrovně (popřípadě s učitelem)
- rozšiřuje rozsah za pomoci nátiskových cvičení
- používá staccato, legato, tenuto

K postupové zkoušce:

Stupnice dur do dvou posuvek plus akord

1 etuda, 1 přednes z paměti

4. ročník

Žák

- hraje technická cvičení a vydržované tóny
- uplatňuje své tónové a intonační dovednosti ve svém dosaženém rozsahu
- je schopen zapojit se jednoduššími party do komorní a orchestrální hry
- zvládá větší rozsah nástroje

K postupové zkoušce:

Stupnice dur, moll do dvou posuvek plus akord s obraty

1 technické cvičení, 1 etuda, 1 přednes z paměti

5. ročník

Žák

- hraje náročnější skladby v rychlejších tempech
- dodržuje tempová i dynamická označení
- tvoří kvalitní tón (barva, intonace)
- zvládá složitější rytmické prvky (staccato, tenuto) v rychlejších tempech
- hraje jednodušší skladby z listu
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry
- je schopen ohodnotit svůj výkon

K postupové zkoušce:

Stupnice dur, moll do tří posuvek plus akord s obraty

1 technické cvičení, 1 etuda, 1 přednes z paměti

6. ročník

Žák

- má zájem o studium nových skladeb, podílí se na jejich výběru
- zahraje složitější technická cvičení, dbá na intonační čistotu hraných tónů
- používá získaných dovedností k samostatnému nastudování skladby
- vědomě dodržuje fráze, dynamická a tempová označení
- pěstuje smysl pro hru v komorním souboru nebo orchestru

K postupové zkoušce:

Stupnice dur, moll do čtyř posuvek plus akord s obraty

1 etuda, dva přednesy rozdílných stylů

7. ročník

Žák

- hraje plným a kvalitním tónem
- naladí si nástroj a umí rozpoznat intonační nesrovnalosti při orchestrální hře
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém svém rozsahu
- interpretuje obtížnější skladby a podílí se na jejich výběru
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje melodické ozdoby, hru z listu, přípravu násobného staccata - trojitě, dvojité

K postupové zkoušce nebo absolventskému koncertu: skladby přednesového charakteru různých stylových období sólo, s doprovodem nebo v komorní hře

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ve svém možném rozsahu
- plně se orientuje ve skladbě (tempová označení, hudební styl, forma)
- hraje technicky obtížnější skladby
- rozumí pojmu mnohonásobné staccato
- rozpozná různé hudební styly a žánry a dokáže je interpretovat
- využívá informačních technologií jako prostředku k obohacení svých doposud získaných znalostí a dovedností

III. a IV. ročník

Žák

- ovládá hru v celém rozsahu nástroje
- zvládá retní vazby ve čtvrt'ových a osminových notách
- využívá veškeré technické a intonační možnosti, jak své tak i nástrojové (ladění, rozsah, mnohonásobné staccato, skoky přes oktávu, pedálové tóny)
- poučeně hodnotí svůj výkon i výkon ostatních
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené náročnosti

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5. 2. 18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5. 2. 17

5.2.14 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Individuální vyučování slouží k upevňování, prohlubování a rozvíjení nátliskových, technických a výrazových dovedností žáka, k tvorbě a rozšiřování repertoáru na úrovni jeho technické a hudební vyspělosti. Pozornost je zaměřena na vzdělávání žáka v samostatného, pohotového interpreta, vybaveného hudebními a technickými dovednostmi, který je schopen improvizace, hry z listu a interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i ansámblových.

Cílem studia hry na lesní roh je pěstovat všestrannou nátliskovou a technickou vyspělost, muzikálnost a osobitý projev žáka.

V průběhu studia je žák seznámen s historií vývoje lesního rohu a jeho ošetřování. Dle svých schopností si vytvoří vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je nutné dbát, aby byl úměrný technickým a nátliskovým schopnostem žáka.

Žák má možnost se seznámit se skladbami různých autorů a stylových období. Dle technické a hudební vyspělosti se může uplatnit v různých uskupeních (komorní, souborová hra).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na lesní roh

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- popíše jednotlivé díly nástroje (používá pouze F nástroj)
- zná základy (teoretické i praktické) hry na nástroj (notace) a jeho ošetřování
- zvládá základy držení nástroje a postoj při hře
- je schopen správně používat žeberně-bránicové dýchání
- správně používá rty a jazyk při hře (tvoření tónu)
- je schopen výslovnosti při tvoření a zakončení tónů
- nasazuje tóny jazykem v rozsahu kvinty, v pomalém tempu
- uplatní při hře intonační představivosti ve spojitosti s notovým zápisem

K postupové zkoušce: 2-3 lidové písně nebo instruktivní jednoduché skladby (sólově nebo s doprovodným nástrojem)

2. ročník

Žák

- zvládá tvoření tónu a dbá na jeho kvalitu
- ovládá žeberně-bránicové dýchání
- ovládá přirozené tóny v rozsahu c1 – c2 (přesně nasadit, vydržovat a zakončit rovný tón)
- je schopen za pomoci vydržovaných tónů posilovat retní vazby (nátiskové svalstvo)
- zná základy nátisku s omezeným tlakem nátrubku na rty (nonpress)
- zahraje dynamiku p a f
- zahraje v souhře s dalším nástrojem dvojhlas

K postupové zkoušce: stupnice C Dur a tónický kvintakord
2 technická cvičení rozdílného charakteru
1 přednesová skladba nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena)

3. ročník

Žák

- ovládá nátiskové schopnosti při zachování lehkosti hry
- uplatňuje správné návyky dýchání, tvoření a ukončení tónu v rozsahu g – e2
- je schopen hry tenuto, legato, ligatury v celých, půlových, čtvrtěových notách
- zahraje dynamiku p, mf, f
- hraje skladby kultivovaně (kvalita tónu) – bez kazu
- je schopen intonační představivosti a sluchové kontroly vlastní hry
- použije odpovídající dynamiku a tempo pro vystižení nálady skladby
- hraje drobné přednesové skladby v souhře s dalším nástrojem

K postupové zkoušce: 1 stupnice Dur (do 2 křížků a 2 béček), tónický kvintakord (obraty)
2 technická cvičení rozdílného charakteru
1 přednesová skladba (hra z paměti doporučena)

4. ročník

Žák

- je schopen hry ve staccatu
- je schopen přesné intonace
- zvládá hru v osminových notách a zvládá hru složených taktů
- zahraje chromatické řady v předepsaném rozsahu
- vnímá dynamickou linii skladby (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem)
- uplatňuje se v komorní hře

K postupové zkoušce: 1 stupnice Dur + 1 stupnice moll (do 3 křížků a 3 béček), tónický kvintakord (obraty)

2 etudy rozdílného charakteru

1 přednesová skladba (hra z paměti doporučena)

5. ročník

Žák

- při hře umí použít správné návyky dýchání se schopností vědomého ovládání dechu
- zvládá hru z listu
- je schopen hry náročnějších kombinovaných rytmických tvarů (tečkovaný rytmus, trioly, synkopy)
- zvládá jazykovou techniku v rychlejším tempu
- ovládá kultivovaný tón v celé škále dynamiky (crescendo, decrescendo) v rozsahu g-f2
- umí samostatně naladit nástroj
- uplatňuje se v komorní hře nebo v orchestru

K postupové zkoušce: 1 stupnice Dur + 1 stupnice moll (do 4 křížků a 4 béček), tónický kvintakord (obraty) + dominantní septakord Dur

2 etudy rozdílného charakteru

1 přednesová skladba (hra z paměti doporučena)

6. ročník

Žák

- ovládá techniku hry, lehkost ve hře a zpěvnost tónu
- uplatní při hře nátlakové schopnosti a jistě intonuje
- využívá dynamiku v celém svém rozsahu (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo)
- je schopen hry portamento
- transponuje do Es ladění
- uplatňuje se v komorní hře nebo v orchestru

K postupové zkoušce: 1 stupnice Dur + 1 stupnice moll (do 5 křížků a 5 béček), tónický

kvintakord (obraty) + dominantní septakord
2 etudy rozdílného charakteru
1 přednesová skladba (hra z paměti doporučena)

7. ročník

Žák

- rozliší frázování v rozdílných skladbách
- zvládá základy interpretace v různých stylových obdobích (základní melodické ozdoby – příraz, nátryl, trylek, obal)
- transponuje do E, D ladění
- zvládá akcent, sforzato
- je schopen prezentace samostatně nastudované skladby
- uplatňuje se v komorní hře nebo v orchestru

Žák ukončí I. stupeň veřejným absolventským koncertem – 2 sólové skladby nebo 1 celý koncert + vystoupení v komorním seskupení nebo orchestru

V případě závažných důvodů lze ukončit studium I. stupně závěrečnou zkouškou:

1 stupnice Dur + 1 stupnice moll (do 6 křížků a 6 béček), tónický kvintakord (obraty)
+ septakordy (v dosaženém rozsahu)
2 etudy rozdílného charakteru
2 přednesové skladby rozdílného období (hra z paměti doporučena)

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- ovládá celé spektrum technických dovedností (práce s dechem a jazykem, nasazení tónu) v obtížnějších skladbách
- při hře uplatní celý rozsah nástroje dle svých individuálních schopností
- je schopen samostatné orientace v notovém zápisu náročnějších skladeb
- je schopen samostatného řešení dechových frází při interpretaci skladeb
- zvládá transpozice do A, H ladění
- při hře využívá čistou intonaci, přesný rytmus
- zvládá hru z listu, kde uplatní svou hudební představivost
- při interpretaci skladeb různých žánrů uplatní adekvátní výrazové prostředky
- zvládá nastudovat samostatně party do komorní nebo souborové hry

III. a IV. ročník

Žák

- zvládá bezpečné nasazování tónů v nejvyšších a nejnižších polohách nástroje
- ovládá transpozice na takové úrovni, aby je mohl uplatnit v hudební praxi
- zvládá díky hře náročných etud potřebnou techniku
- je schopen samostatně pracovat při korepetici
- zvládá stupnice (dur a moll) a akordy v celém rozsahu nástroje
- je schopen rozpoznat poslechem skladby různých stylových období a projevit svůj názor a hodnocení
- zvládá hru dvojitého (trojitého) staccata dle svých individuálních možností

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.15 Studijní zaměření Hra na trombon

Trombon neboli pozoun je žesťový nátrubkový hudební nástroj. Možné jsou oba názvy - trombon pochází z latiny, kdežto pozoun z němčiny. Je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Jeho uplatnění je velmi rozmanité. Je možno se s ním setkat např. v klasické hudbě, muzikálech, různých komorních souborech ale i v dechové hudbě nebo jako se sólovým nástrojem. V nemalé míře je uplatňován v různých tanečních kapelách a orchestrech. Největší uplatnění má v jazzu a swingu, kde zastává jeden z pilířů tohoto druhu hudby.

Zvuk vzniká chvěním rtů v nátrubku. V soustavě trubek ústících do ozvučníku se pak vytváří charakteristický tón. Pomocí snižce (dvou do sebe zasunutých trubic) a rtů se pak mění výška tónu. Existuje několik druhů trombónů: sopránový, altový, tenorový a basový. Nejvíce využívaným je nástroj tenorový. Hráč na trombón musí umět číst noty v basovém, tenorovém a altovém klíči. Trombon je velice zajímavý nástroj a to nejen vzhledem a charakteristickým tónem, ale především jeho širokou škálou využití. Žák, který studuje hru na tento hudební nástroj má velmi snadný přechod k nástrojům příbuzným jako je baskřídllovka nebo bastrumpeta. Studijní zaměření Hra na trombon je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na trombon, Hudební nauka, Komorní hra, Souborová hra nebo Sborový zpěv.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu

Předmět Hra na trombon je naplňován formou skupinové nebo individuální výuky. Předmět Hudební skupinové praktikum lze splnit formou docházky do jakéhokoli hudebního seskupení, orchestru školy, nebo je možné tento předmět absolvovat docházkou do pěveckého sboru. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na trombon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- rozvinul návyky získané v přípravném studiu
- umí správně dýchat (žeberně-brániční dýchání)
- umí správně nasadit tón na slabiku „tá“
- kombinuje první až čtvrtou polohu v lehčích etudách
- zná části nástroje a jeho údržbu
- je schopen hry v půlových a celých notách
- zvládá hru lidových písní v rozsahu B – b
- ovládá elementární nátisková cvičení

K postupové zkoušce:

Stupnice B, 1 lidová píseň z not, 1 lidová píseň z paměti

2. ročník

Žák

- používá základní polohy malé a z části jednočárkované oktávy
- dokáže po upozornění upravit nátisk
- hraje etudy s klavírem a pečlivě poslouchá intonační odchylky
- používá první až pátou polohu v jednodušších etudách a přednesech
- zdokonalil nátiskové schopnosti
- hraje základní durové stupnice a kvintakordy ve svém dosavadním možném rozsahu

K postupové zkoušce:

Stupnice C, F plus akordy bez rozkladů

1 jednoduchá etuda, 1 jednoduchý přednes

3. ročník

Žák

- rozumí základním tempovým a dynamickým označením a aplikuje je do skladby
- hraje čistým a rovným tónem
- za minimální pomoci učitele naladí svůj nástroj při hře s klavírem či žákem stejné úrovně
- rozšířil rozsah a výdrž pomocí nátiskových cvičení
- orientuje se v termínech (snižcové a retní legato a umí je použít)
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti

K postupové zkoušce: Stupnice dur do dvou posuvek plus akord

1 etuda, 1 přednes z paměti

4. ročník

Žák

- ovládá brániční dýchání
- zahraje bez velké námahy různá technická cvičení a vydržované tóny
- uplatňuje své tónové a intonační dovednosti ve svém dosavadním možném rozsahu
- zdokonaluje intonaci, pozná, když neladí s jiným nástrojem
- používá všech sedm poloh

K postupové zkoušce:

Stupnice dur, moll do dvou posuvek plus akord s obraty

1 technické cvičení, 1 etuda, 1 přednes z paměti

5. ročník

Žák

- rozumí pojmu fráze a dokáže doplnit nádechy ve skladbě
- používá nátisk k vyrovnání případných intonačních odchylek
- prohlubuje techniku bráničního dýchání
- hraje z listu jednoduché skladby

- používá vedlejší polohy
- je seznámen s pojmem melodické ozdoby a smíšené legato

K postupové zkoušce:

Stupnice dur, moll do tří posuvek plus akord s obraty

1 technické cvičení, 1 etuda, 1 přednes z paměti

6. ročník

Žák

- zvládá snižcovou techniku nástroje v daných tempech
- používá základní melodické ozdoby
- dbá na intonační čistotu a barevnost hraných tónů a umí je dynamicky rozlišit
- používá získaných dovedností k samostatnému nastudování skladby

K postupové zkoušce:

Stupnice dur, moll do čtyř posuvek plus akord s obraty

1 etuda, dva přednesy rozdílných stylů

7. ročník

Žák

- hraje plným, kvalitním a barevně hezkým tónem
- naladí nástroj a umí rozpoznat intonační nesrovnalosti při hře s jinými nástroji
- dostatečně ovládá snižcovou techniku ve všech sedmi polohách
- využívá dynamiku, tempové rozlišení a frázování v celém svém rozsahu
- interpretuje obtížnější skladby a podílí se na jejich výběru
- hraje podle svých schopností v tenorovém klíči

K postupové zkoušce nebo absolventskému koncertu: skladby přednesového charakteru různých stylových období sólo, s doprovodem nebo v komorní hře

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti ve svém možném rozsahu
- využívá technické a intonační možnosti, jak své tak i nástrojové (ladění, rozsah, mnohonásobné staccato, skoky přes oktávu, pedálové tóny, apod.)
- orientuje se ve skladbě (tempová označení, hudební styl, forma, atd.)
- samostatně nastuduje technicky obtížnější cvičení
- rozpozná různé hudební styly a žánry a dokáže je interpretovat
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu

III. a IV. ročník

- propojuje své interpretační a posluchačské znalosti a dovednosti k nastudování nových skladeb
- reaguje v souhře s jinými nástroji na rytmické, zvukové a intonační neshody
- ovládá a kombinuje všechny tři druhy legat (snižcové, retní, smíšené)
- používá vícenásobné staccato
- ovládá hru z listu a využívá vedlejší polohy
- zahraje z tenorového klíče a je seznámen s klíčem altovým
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.16 Studijní zaměření Hra na kytaru

Náplní výuky je hra na klasickou kytaru. Vedle nezbytných technických cvičení žáci hrají skladby od renesance až po současnost. Jednotlivé lekce jsou ve vyšších ročnících obohaceny, v případě zájmu dítěte, hrou na elektrickou kytaru s využitím rytmů ve stylu folk, rock, country ad. V průběhu studia žáci vystupují na školních i veřejných koncertech. Získané dovednosti na akustickou kytaru žáci uplatní i ve hře populárních skladeb. Absolventi mohou v případě dosahování vynikajících výsledků pokračovat ve studiu na konzervatoři. Ostatní žáci nacházejí uplatnění v různých hudebních skupinách.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hra na kytaru je naplňován formou skupinové nebo individuální výuky. Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný. Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na kytaru

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zná názvy částí kytary (hlava, krk, tělo), označení prstů pravé a levé ruky, struny na kytáře
- správně drží nástroj
- ovládá hru palcem pravé ruky na příslušných prázdných strunách
- zvládá techniku prstů pravé ruky – p, i, m, a
- V jednohlasých melodiích hraje tóny g1, a1, h1, c2, cis2 d2, f2, fis2, g2, a2
- dokáže zahrát lidové písně, koledy (jednoduchá melodická linka bez basu)

K postupové zkoušce: dvě lidové jednohlasé písně
jednoduchá melodie s basovým doprovodem na prázdné struně

2. ročník

Žák

- Rozvíjí znalosti z předchozí úrovně na strunách E, H, G
- Ovládá znalost a hru tónů do 4. pole
- Zahraje chromatický postup gis1 – gis2 a zpět
- dokáže zahrát cvičení a skladby ve 2/4, 3/4, 4/4 + 3/8, 6/8 taktu
- ovládá hru stupnic přes jednu oktávu (C dur, G dur, D dur, A dur)
- zahraje jednoduché melodie na basových strunách
- orientuje se v notovém zápisu se znalostí tónů do 3. pole, na struně D do 4. pole (tón fis1)

K postupové zkoušce: stupnice C dur přes jednu oktávu
stupnice G dur přes dvě oktávy
rozložený akord v sextolách na libovolném hmatu (např. C-G7)
česká nebo zahraniční melodie s basovým doprovodem

3. ročník

Žák

- hraje stupnice v I. poloze (jednooktávové)
- zahraje ve druhé poloze stupnici C dur, G dur, D dur přes 2 oktávy
- zahraje chromatickou stupnici v I. poloze přes 6 strun
- čte a zahraje akordické značky bez použití velkého barré
- dokáže jednoduchými doprovody doprovodit lidové i umělé písně (bas a příznávka)
- při hře rozliší dynamické odstínění p, mf, f
- umí použít dvojhlas i trojhlas v současném úhozu prstů pravé ruky
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- čte a zahraje základní akordické značky

K postupové zkoušce: jedna durová stupnice do 4 křížků v rozsahu dvou oktáv
+ kadence

jedna mollová stupnice – a moll, e moll, d moll plus akord
2 skladby s různým technickým zaměřením

4. ročník

Žák

- žák ovládá základní výměny poloh
- je schopen akordického doprovodu v základních tóninách
- hraje durové i stupnice přes 2 oktávy v různých rytmických a úhozových variantách s výměnou polohy i bez výměny poloh
- zvládá hru kadencí dur i s použitím malého barré (do 3 křížků a 2 béček)
- dokáže uplatnit hru akordů s použitím malého barré při hře doprovodů
- při interpretaci skladeb klade větší důraz na dynamické a výrazové odstínění hry

K postupové zkoušce: jednu durovou a mollovou stupnici + kadence
2 skladby odlišného technického a přednesového zaměření

5. ročník

Žák

- zvládá hru dur i moll stupnic přes 2 oktávy s výměnou poloh v rychlejším tempu, dbá na synchronizaci prstů
- orientuje se na hmatníku ve vyšších polohách (II., V. a VII. poloha)
- při hře využívá akordy s velkým barré v doprovodech
- umí uplatnit vibrato
- dle zájmu rozvíjí náročnější akordický doprovod k melodiím
- je seznámen s použitím legata odtažného i vzestupného
- pokračuje v paměťovém studiu, zdokonaluje se v souhře s druhým nástrojem

K postupové zkoušce: jednu durovou či mollovou stupnici přes dvě oktávy
kadence
2 skladby odlišného technického a přednesového zaměření

6. ročník

Žák

- Rozvíjí orientaci ve vyšších polohách (V., VII.)
- při hře doprovodů dle akordických značek využívá složitější úhozové a rytmické varianty, rozklady akordů s jejich obraty
- rozvíjí hudební výraz
- poznává stylovou interpretaci také v oblasti popu, swingu, blues apod.
- umí použít legato (odtažné i vzestupné), vibrato, tlumení tónů, flažolet, melodické ozdoby

- zahraje jednodušší skladbu z listu

K postupové zkoušce: jednu durovou či mollovou stupnici přes dvě oktávy plus T S D
                                          jednu etudu
                                          jednu přednesovou skladbu
                                          jednu skladbu z paměti

7. ročník

Žák

- je schopen samostatně naladit nástroj
- ovládá základní nástrojovou techniku (hra s dopadem i bez dopadu, přesná hra u pražců, legato, barré, vibrato, tlumení tónů, flažolet)
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- čte notový zápis i se složitějšími rytmy (triola, synkopa, taneční rytmy)
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- je schopen doprovodu podle notace i akordických značek
- hraje kadence podle akordických značek (T, D, S)
- dokáže vytvořit vlastní doprovod k zadané písni

Na absolventském koncertě nebo na postupové zkoušce: jednu přednesovou skladbu různých stylových období (baroko, klasicismus), jednu skladbu současného skladatele a skladbu dle výběru v komorní hře nebo s orchestrem.

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- zahraje na kytaru z paměti náročnější skladbu
- zahraje z listu náročnější úsek partu zadaný učitelem
- ovládá hru stupnic v terciích, dbá na synchronizaci pravé a levé ruky
- zná příslušenství pro elektrickou, elektroakustickou kytaru (kytarová aparatura, kytarové efekty)
- ovládá rytmy ve stylu – folk, rock, country
- zahraje stupnice v sextách v různých úhozových variantách
- ovládá rozklady akordů v obměnách, arpeggio

III. a IV. ročník

Žák

- umí využít transpozici při doprovodu písní (využití kapodastru)
- ovládá hru stupnic v oktávách v různých úhových a rytmických variantách
- hraje po celé délce hmatníku
- při hře využije různé technické prvky hry na kytaru včetně tremola
- při hře rozliší dynamické a výrazové odstíny skladby

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.17 Studijní zaměření Hra na žánrovou kytaru

Náplní výuky je hra na klasickou kytaru. Vedle nezbytných technických cvičení žáci hrají skladby od renesance až po současnost. Jednotlivé lekce jsou ve vyšších ročnících obohaceny, v případě zájmu dítěte, hrou na elektrickou kytaru s využitím rytmů ve stylu folk, rock, country ad. V průběhu studia žáci vystupují na školních i veřejných koncertech. Získané dovednosti na akustickou kytaru žáci uplatní i ve hře populárních skladeb. Absolventi mohou v případě dosahování vynikajících výsledků pokračovat ve studiu na konzervatoři. Ostatní žáci nacházejí uplatnění v různých hudebních skupinách.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na žánrovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hra na žánrovou kytaru je naplňován formou skupinové nebo individuální výuky. Součástí předmětu Hra na žánrovou kytaru jsou tyto činnosti: Hra z listu a elementární improvizace.

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravné studium - hra na nástroj

Přípravná nástrojová výuka

Žák:

- popíše nástroj
- vyjmenuje názvy prázdných strun
- zná základní názvosloví - označení prstů pravé a levé ruky, hra dopadem a bez dopadu
- zná správné a pro něj vhodné držení nástroje, postavení levé a pravé ruky
- zná základní techniky hry na kytaru - dopadem a bez dopadu
- zná základní rytmické dělení not - celá, půlová, čtvrt'ová
- zahraje jednoduché rytmizace říkadel nebo lidových písní na prázdných strunách
- zahraje palcem na prázdných basových strunách
- zahraje úhozem i-m na prázdných melodických strunách

K postupové zkoušce: 2 lidové melodie na prvních 2 strunách

Úhoz palcem na volných basových strunách

Vyučovací předmět: Hra na žánrovou kytaru

Základní studium I. stupeň

1. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje a postavení pravé i levé ruky, popíše části nástroje
- zná označení prstů pravé a levé ruky
- zná tóny na strunách e, h, g v první poloze bez nutné znalosti tónů s posuvkami
- zahraje melodii v rozmezí tónů g1, g2
- předvede správné držení nástroje a postavení rukou
- umí kombinovat hru i-m na sousedních strunách
- hraje krátké skladby nebo jejich části z paměti
- doprovodí píseň hrou palcem na basových strunách

K postupové zkoušce:

3 jednohlasé melodie v první poloze na melodických strunách v rozsahu g1 – g2 (bez použití posuvek)

2. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- zahraje jednooktávovou dur stupnici
- zahraje v dynamice slabě a silně (p, f)
- umí naladit nástroj pomocí elektronické ladičky
- zahraje správně rytmicky noty a pomlky podle zápisu - celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, čtvrt'ová s tečkou, půlová s tečkou
- zná tóny na všech strunách do třetí polohy, správně přečte a zahraje jednohlasý notový zápis
- zná a umí použít tón a2
- umí zahrát v souhře s učitelem
- kombinuje hru palcem a prsty
- zahraje dvojhlas, pravou rukou zahraje trojhlasý, příp. čtyřhlasý souzvuk
- umí použít při hře třetí prst pravé ruky
- umí ve hře použít základní dynamické rozdíly - forte, piano
- umí ve hře použít základní rejstříky - sul tasto a sul ponticello
- zahraje jednoduché doprovody písní v akordech C-G7 na strunách e-h-g a zná základní harmonické funkce

K postupové zkoušce:

Stupnici dur v rozsahu jedné oktávy

Kadence na třech strunách (E, H, G)

2 skladby s použitím úhozu palce při hře melodie na strunách E, H ,G

3. ročník

Žák

- hraje vybrané trojhlasé akordické tvary dur a moll
- zahraje rytmus 2/4 a 3/4, rozeznává těžkou a lehkou dobu
- zná tvorbu kadencí, umí hrát rozložený akord opakovaně v sextolách (pimami), ve sledu p i m a , také p a m i
- zahraje jednoduché akordické hmaty bez použití barré
- zná techniku výměny poloh
- zahraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy s použitím prázdných strun
- zahraje dvojhmaty

- hraje vázaně, ví jak tvořit vibrato
- hraje z paměti

K postupové zkoušce:

Durová stupnice v rozsahu jedné nebo dvou oktáv

Durové kadence – 4 hlas rozloženě

2 skladby rozdílného charakteru

Předvede základní typ doprovodu (polka, valčík...)

4. ročník

Žák

- umí používat kapodastr
- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- hraje dvouoktávové stupnice dur i moll
- hraje melodii prsty nebo trsátkem
- zahraje přirozené flažolety
- zapojuje hru malého barré
- zahraje vybrané druhy moll a dur septakordu
- umí vystihnout náladu skladby pomocí výrazových prostředků (dynamika, využití zvukových možností nástroje)
- doprovází písně jednoduchými rytmickými figurami v základních harmonických funkcích
- zazpívá jednoduchou píseň za doprovodu jednoduchého basu a příznávky (cítění T, D)

K postupové zkoušce:

Jedna stupnice dur i moll přes 2 oktávy

Durové i mollové kadence – 4 hlasně

2 skladby rozdílného charakteru

Předvede některé rytmické varianty kytarového doprovodu

5. ročník

Žák

- tvoří kultivovaný tón
- zapojuje hru velkého barré
- zahraje akordy s velkou septimou a sextou (Xmaj, X 6)
- při hře rozliší melodii a doprovod
- respektuje vedení hudební fráze
- samostatně navrhuje způsob doprovodu písně
- používá notový zápis a tabulaturu

K postupové zkoušce:

Kadence s využitím velkého barré

1 skladba s využitím akordových hmatů

Dopíše k jednoduché lidové písni akordy

Píseň s použitím doprovodu v rozložených akordech

6. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku do XII. polohy
- využívá arpeggio
- používá legato vzestupné, sestupné a melodické ozdoby
- vyjádří svůj názor k interpretaci dané skladby a všímá si jejích harmonických souvislostí
- doprovází písně akordickým doprovodem
- umí odvodit barré hmaty dur a moll včetně septakordů

K postupové zkoušce:

1 skladba s využitím barré hmatů ve vyšších polohách

Dopíše akordy k harmonicky složitější melodii

Improvizace v dané tónině na základě znalosti pentatonické stupnice

7. ročník

Žák

- interpretuje písně/skladby různých žánrů a období
- hraje skladby složitějšího rytmického členění
- vybrané písně/skladby zahraje z paměti

Na absolventském koncertě nebo na postupové zkoušce:

Jedna skladba (nebo vlastní úprava) melodie s využitím dosažené technické úrovně

Jedna skladba za doprovodu orchestru nebo jiného hráče

Jedna vlastní melodie na zvolený sled akordických funkcí

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- samostatně si vytváří prstoklady
- samostatně volí výrazové prostředky s ohledem na žánr skladeb
- uplatňuje se v souborových seskupeních
- zapojuje basové průchody a rytmické figury
- samostatně pracuje při nácviku technických problémů (používá nácvikové varianty, rytmizace)
- zahraje skladbu v požadovaném tempu a výrazu
- používá tabulturní zápis
- zapojí a nastaví kytarový zesilovač
- transponuje písně do různých tónin

III. a IV. Ročník

Žák

- samostatně nastuduje zadané skladby
- hraje nastudovanou píseň/ skladbu za doprovodu rytmiky (druhá kytara, nebo basa a bicí nástroje)

- samostatně používá vhodné akordické tvary a spojení
- zapojí a zpívá za použití mikrofону
- vytváří vlastní hudební doprovody a melodické linky s důrazem na vlastní invenci
- využívá jiné sazby akordů v kontextu druhé kytary
- umí si vybrat skladbu a obhájit její výběr. Dokáže si vytvořit technické cvičení pro její nácvik.

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.18 Studijní zaměření Hra na akordeon

Cílem studia hry na akordeon je seznámení s nástrojem a osvojení si hráčských dovedností. V průběhu studia je žák seznámen s různými styly a žánry v hudbě. Dle svých schopností si vytvoří vlastní sólový repertoár. Při jeho výběru je nutné dbát, aby byl úměrný technickým schopnostem žáka.

Žák má možnost se seznámit se skladbami různých autorů a stylových období. Dle technické a hudební vyspělosti se může uplatnit v různých uskupeních duo, trio, nebo menší soubor.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na akordeon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- dodržuje základní návyky (držení nástroje, vedení měchu, postavení rukou)
- orientuje se v melodické části nástroje, hraje pravou rukou jednoduché písničky v pětiprstové poloze
- zahraje levou rukou základní basy C, G, D, F, užívá doprovodné akordy
- zahraje jednoduchou skladbičku oběma rukama dohromady
- rozliší základní rytmické hodnoty

K postupové zkoušce: zahraje jednu lidovou a jednu umělou písničku oběma rukama
hra z paměti není podmínkou

2. ročník

Žák

- zahraje stupnice s příslušnými akordy
- použije legato, staccato, základy hry dvojhmatů v pravé ruce (tercie)
- obohatí polohu v levé ruce o další základní basy, používá pomocnou řadu

K postupové zkoušce: zahraje dur stupnici oběma rukama dohromady dle výběru učitele
zahraje jednu umělou a jednu lidovou písničku (hra z paměti není podmínkou)
zahraje jednu etudu dle výběru učitele

3. ročník

Žák

- použije všechny polohy melodické části nástroje
- rozvine polohu levé i pravé ruky (skoky), je schopen zahrát dvojhmaty a jednoduchý trojhlas
- zahraje moll a septimové akordy v basové části
- uplatňuje při hře základní typy artikulace (legato, staccato, tenuto)
- umí měchovou techniku
- hraje z paměti lidové písně podle individuálních schopností

K postupové zkoušce: zahraje moll stupnici oběma rukama dohromady (není podmínkou)
zahraje etudu odpovídající technické náročnosti
zahraje 2 technicky náročnější přednesové skladby z paměti

4. ročník

Žák

- použije hru legato, tenuto, staccato, je schopen akordické hry v pravé ruce
- ovládá střídavý bas včetně pomocných řad i mollových a septimových akordů
- využije celou dynamickou škálu a používá agogiku
- použije při hře barevnost nástroje pomocí rejstříků

K postupové zkoušce: zahraje dur i moll stupnici dohromady
zahraje technicky náročnou etudu pro odpovídající ročník
zahraje náročnější přednesové skladby z paměti
ve skladbách využije technické možnosti nástroje

5. ročník

Žák

- ovládá měchovou techniku nasazení a ukončení tónu

- orientuje se v doprovodné části nástroje a diskantu i v registrech a jejich základních zvukových možnostech
- zahraje z listu jednoduché melodie a písničky
- ovládá základy hry polyfonní hry a vícehlasu
- užije dvojhmaty a akordy, melodické ozdoby
- hraje dur i moll stupnice do pěti křížků a do pěti bé

K postupové zkoušce: zahraje dur i moll stupnici dohromady
 zahraje technicky náročnou etudu pro odpovídající ročník
 zahraje náročnější přednesové skladby z paměti
 ve skladbách využije technické možnosti nástroje
 zahraje jednu polyfonní skladbu (z not)

6. ročník

Žák

- je schopen zahrát doprovod podle akordických značek
- zvládá prstovou a měchovou techniku na stupnicích, etudách, přednesových skladbách
- ovládá akordické hry, hry ve dvojhmatech a dvojhlasého polyfonního vedení hlasů v diskantu nástroje

K postupové zkoušce: zahraje dur i moll stupnici dohromady
 zahraje technicky náročnou etudu pro odpovídající ročník
 zahraje náročnější přednesové skladby z paměti
 ve skladbách využije technické možnosti nástroje
 zahraje jednu polyfonní skladbu (z paměti)

7. ročník

Žák

- interpretuje skladby různých období, spolupodílí se na jejich výběru
- ovládá prstovou i měchovou techniku, nasazování a ukončování tónu, vedení frází
- zahraje náročnější přednesové skladby po stránce výrazové, stylové i technické
- prokáže samostatnost, technickou vyspělost, zručnost a pohotovost
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu

K postupové zkoušce: zahraje dur i moll stupnici dohromady
 zahraje technicky náročnou etudu pro odpovídající ročník
 zahraje náročnější přednesové skladby z paměti
 ve skladbách využije technické možnosti nástroje
 zahraje jednu polyfonní skladbu (z paměti)
 zahraje jednu soudobou skladbu pro akordeon
 zahraje jednoduchou skladbu z listu

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- uvědoměle používá již získané dovednosti a neustále je prohlubuje
- vytvoří kultivovaný tón, zvládá měchovou a artikulační techniku
- interpretuje náročnější skladby včetně polyfonních
- zvládá větší melodické skoky a plynulé rejstříkování i v průběhu interpretace skladeb
- orientuje se v různých žánrech a stylech a dokáže je interpretovat

III. a IV. ročník

Žák

- uplatní svou hru v technicky náročnějších skladbách, skladbách typu mussetů, polek, populárních skladeb virtuóznějšího charakteru
- využívá různých typů artikulace (legato, tenuto, staccato, leggiero)
- zvládne zahrát obtížnější polyfonní skladby včetně melodických ozdob a frázování
- využije technické a výrazové možnosti nástroje
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.19 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Cílem studijního zaměření je podle talentu žáka dosažení dovedností stanovených pro absolventy jednotlivých stupňů. Bicí nástroje jsou nedílnou součástí nejrozličnějších hudebních těles. Je třeba mít na zřeteli, že zvládnutí technické složky předmětu je pouze prostředkem k dosažení vytčeného cíle a musí jít souběžně s celkovým hudebním a všeobecně kulturním rozvojem žákovy osobnosti. Každý žák by měl získat takové základy odborného vzdělání, které by mu umožnily stát se podle svých vrozených schopností, předpokladů a zájmu dobrým hráčem v orchestrech různého zaměření.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze absolvovat v jakémkoliv souboru nebo orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků. Předmět je tak nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na bicí nástroje

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- popíše bicí soupravu a základní perkuse
- umí správně držet tělo při hře na malý buben
- ovládá základy hry na malý buben(celé, půlové, čtvrté a osminové noty a pomlky) se zřetelem na správné držení paliček a uvolňování rukou
- je schopen rytmického cítění, smyslu pro tempo a metrum
- umí hrát ve 2-dobém, 3-dobém a 4-dobém taktu

K postupové zkoušce: zahraje etudu na malý buben (celé, půlové, čtvrt'ové a osminová noty a pomlky) s udávajícím tempem (metronom aj.) nebo bez něj

2. ročník

Žák

- zná a při hře používá základní dynamiku (p, f)
- zná a zahraje složitější rytmické útvary (šestnáctinové noty a pomlky, synkopy, trioly)
- umí číst z notového zápisu (jednodušší rytmus)
- zvládá základy víření
- zvládá základy hry na bicí soupravu (velký buben, malý buben, Hi-hat)

K postupové zkoušce: zahraje etudu na malý buben (šestnáctinové noty a pomlky/ synkopy/ trioly) s dynamickou složkou (p,f) s udávajícím tempem (metronom aj.) nebo bez něj. Zahraje virbl (v dosažené úrovni). Zahraje základní zvládnuté rytmy na bicí soupravu (velký buben, malý buben, Hi-hat).

3. ročník

Žák

- při hře na malý buben zvládá dynamické odstíny (p, mp, mf, f, ff)
- zdokonaluje víření
- je schopen hry na bicí soupravu
- zvládá základy hry na perkuse (bonga, triangel, tamburína, clave aj.)

K postupové zkoušce: zahraje etudu na malý buben s dynamickou složkou (p, mp, mf, f, ff) a virblem, nebo zahraje virbl samostatně. Zahraje na bicí soupravu z not.

4. ročník

Žák

- zvládá náročnější formu hry na malý buben
- je schopen hry složitějších rytmických útvarů (6/8, 3/8 takt)
- zvládá víření s dynamickým odstíněním
- zvládá hru z listu
- je schopen koordinovaných pohybů při hře na bicí soupravu (bez Hi-hat)

K postupové zkoušce: zahraje etudu na malý buben ve čtvrt'ovém taktu a v osminovém taktu s virblem, nebo zahraje virbl samostatně (s dynamickým odstíněním). Předvede hru z listu (malý buben). Zahraje (přiměřeně) složitější cvičení na bicí soupravu.

5. ročník

Žák

- dokáže zahrát na bicí soupravu jednoduché beatové, rockové doprovody s

improvizovaným breakem

- je schopen koordinace pohybů ve hře na celou bicí soupravu
- zvládá složitější rytmy (sextoly aj.)
- při hře umí ovládnout dynamiku hry (malý buben i bicí souprava)

K postupové zkoušce: zahraje etudu na malý buben se složitějšími rytmickými složkami (sextoly aj.) a dynamikou. Zahraje na bicí soupravu rytmy s improvizovanými breaky a s proměnlivou dynamikou.

6. ročník

Žák

- zná základy improvizace na bicí soupravu
- zná členění frází
- dokáže jednoduše doprovodit různé skladby
- zvládá čtení složitějšího notového zápisu
- při hře na bicí soupravu využije svou hudební paměť

K postupové zkoušce: zahraje etudu na malý buben. Doprovodí na bicí soupravu vybranou skladbu nebo píseň. Zahraje na bicí soupravu jednoduchou improvizací (ve 4-taktové nebo 8-taktové frázi).

7. ročník

Žák

- zvládá složitější hru na bicí soupravu
- zdokonaluje improvizaci na bicí soupravu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů
- při hře používá dynamiku v celé škále (sfz, crescendo, decrescendo aj.)
- zvládá základy hry na zvonkohru

Absolvent: zahraje etudu na malý buben s použitím dynamiky v celé škále (crescendo, decrescendo aj.). Zahraje na bicí soupravu vybranou skladbu nebo píseň. Zahraje na zvonkohru.

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- je schopen používat složitější rytmické složky (3:2, 2:3, 4:3, 3:4, 5:2, 2:5)
- improvizuje na bicí soupravu s doprovodem (klavír, CD)
- zvládá základy hry na tympány

- zvládá základy hry na melodické bicí nástroje (např. zvonkohra, xylofon, vibrafon, marimba, zvony)
- zná stručnou historii bicí soupravy

III. a IV. ročník

Žák

- zahraje složitější rytmické skladby (samba, rumba aj.)
- zvládá členění rytmických frází ve složitějších skladbách
- je schopen volně improvizovat na daný rytmus (téma)
- jednoduše improvizuje na melodické bicí nástroje (např. zvonkohra, xylofon, vibrafon, marimba)
- zná historii bicích nástrojů (laditelných i neladitelných)
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané instrumentální hudby (s důrazem na rytmus, tempo, rytmickou složku a bicích nástroje, jsou-li ve skladbě či písni použity)

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.20 Studijní zaměření Sólový zpěv

Žák si v tomto studijním zaměření osvojuje základní prvky hlasové a pěvecké techniky. Cílem je poskytnout žákům pěvecké základy, prohlubovat a rozšiřovat jejich hudební znalosti, dovednosti a citění a probudit v nich lásku ke zpěvu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1

Pozn. k učebnímu plánu:

Vzhledem k rozdílnosti a fyziologických dispozic žáků hodnotíme v každém ročníku individuální pokrok směřující k daným požadavkům.

Od 4. ročníku si žák každoročně po dohodě s učitelem volí mezi těmito třemi předměty:

1. Komorní zpěv
2. Sborový zpěv
3. Hudební skupinové praktikum

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum lze plnit formou docházky do jakéhokoli hudebního seskupení či orchestru školy. Tento předmět lze navštěvovat od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků – v tomto případě je předmět nepovinný, známka se nezapočítává do průměru. Od 4. ročníku je předmět povinně volitelný.

Vyučovací předmět Sborový zpěv je v 1., 2. a 3. ročníku volitelný (žák si ho může zvolit v jakémkoli ročníku), nikoli povinný.

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Sólový zpěv

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- při zpěvu dbá na správný pěvecký postoj – přirozené, vzpřímené držení těla, ruce podél těla, nepředsouvá bradu, dbá na pocit vyváženého středu těla při zpěvu
- učí se vědomě užívat dýchací aparát – hluboké brániční dýchání
- učí se vědomě ovládat mluvidla, pečlivě artikuluje
- zazpívá lidovou píseň v jednoduché úpravě

K postupové zkoušce: 2 lidové písně odlišného charakteru

2. ročník

Žák

- zvládá uvědomělý pěvecký postoj, hluboké brániční dýchání
- dbá na uvolňování brady a mluvidel jako předpoklad pro správnou vokalizaci
- při zpěvu jednodušší písně dovede rozlišit dynamiku p a f

K postupové zkoušce: 1 lidová píseň, 1 píseň dle výběru, z paměti

3. ročník

Žák

- vědomě a sebekontrolou zvládá pěvecký postoj
- dbá na správné žeborně – brániční dýchání, na základě ovládnutého dechu dbá na kultivovanou práci s vokály (jejich zvukového vyrovnání a propojování)
- při zpěvu písně rozliší základní dynamiku a agogiku
- je schopen zpěvu s doprovodem

K postupové zkoušce: 1 lidová píseň , 1 píseň umělá, z paměti

4. ročník

Žák

- s jistotou a soustředěním zvládá přirozený pěvecký postoj, klidné a vědomé žeberně-brániční dýchání (uvědomělé budování dechové opory), uvědomuje si volnost hrdla
- při zpěvu uplatní kantilénové vedení frází (s užitím legata i staccata)
- při zpěvu dovede pružně reagovat na náhlé dynamické a rytmické změny

K postupové zkoušce: 1 lidová píseň , 1 píseň umělá, 1 píseň dle vlastního výběru, z paměti

5. ročník

Žák

- zvládá techniku měkkého nasazení tónu a tónu „opřené“ o dech na bránci
- správně pěvecky artikuluje, zvládá těžší hlasová cvičení (rozložený tónický kvintakord, stupnicové postupy vzestupné i sestupné)
- v rámci interpretace již využívá získané dovednosti (pěvecká technika, výraz)
- využívá pěveckých dovedností ve dvojhlasém zpěvu (příprava na komorní zpěv)

 postupové zkoušce: 1 lidová nebo umělá píseň, 2 písně (árie) odlišného charakteru, z paměti

6. ročník

Žák

- kultivovaně a vyrovnaně užívá hlasu v celém svém hlasovém rozsahu, ovládá žeberně-brániční dýchání a dechovou oporu
- zpívá měkce (bez tlaku), zachovává zásady správné artikulace
- při zpěvu dbá na uvědomělé vedení kantilény (prodlužování dechových frází) s použitím širší škály dynamických a agogických prostředků
- uvědomuje si rozdíl mezi „hlavovým“ a „hrudním“ tónem

K postupové zkoušce: 1 lidová nebo umělá píseň, 2 písně (árie) odlišného charakteru z paměti

7. ročník

Žák

- ve svém pěveckém přednesu využívá získané dovednosti a vědomosti – správná dechová technika, hlasová kultura a vyrovnaný hlasový rozsah, měkké a opřené nasazení tónu, pěvecké frázování

- interpretuje písně různých nálad (odpovídající jeho pěvecké vyspělosti), různých žánrů a období vzniku
  - zvolí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- Absolventský koncert

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- využívá vědomě všechny osvojené návyky a dovednosti (žeborně-brániční dýchání a dechová opora, propojení hlasu v celém rozsahu, lehké, měkké a přirozené nasazení tónu)
- je schopen samostatně nastudovat zvolenou píseň
- při interpretaci vokální skladby vychází z pochopení hudebního a slovního obsahu zpívaného textu, přičemž využije znalosti z hudební teorie
- samostatně pracuje při korepetici
- používá dynamiku, agogiku a výraz na základě charakteru interpretované skladby
- dbá na intonační přesnost a zřetelnou artikulaci výslovnosti
- sám zvolí a přesvědčivě použije legato – staccato – glissando

III. a IV. ročník

Žák

- dokáže samostatně ohodnotit poslouchanou vokální nebo vokálně instrumentální skladbu
- interpretovanou píseň dokáže zařadit do slohového období
- poradí si se složitějšími rytmickými, tempovými, dynamickými a agogickými změnami
- dobře se orientuje ve složitějším hudebním zápise a textu
- zazpívá z listu jednoduchou píseň
- interpretuje kultivovaně vokální skladby různých slohových období, různých stylů a žánrů (rozdílný výraz, frázování, rytmus, dynamika), koriguje vlastní interpretaci, dává podněty pro zkvalitnění výsledné práce
- zodpovědně přistupuje k přípravě na vystoupení, dbá na hlasovou hygienu, soustředěná a kultivovaná komunikace s vyučujícím, korepetitorem, sbormistrem nebo spolužáky

Žák v I., II., a III. ročníku druhého stupně postupové zkoušky nekoná.

Žák IV. ročníku druhého stupně ukončí studium veřejným koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou, čemuž předchází minimálně 2 veřejná vystoupení.

Vyučovací předmět Komorní zpěv

Vyučovací předmět Komorní zpěv je volitelný předmět a je určen pro talentované žáky pěvecké třídy. Předmět Komorní zpěv může být žákem (na základě doporučení učitele a schválení ředitelem) každoročně volen od 4. ročníku jako součást studijního zaměření Sólový zpěv.

Předmět Komorní zpěv lze navštěvovat již od nižších ročníků. Rozhoduje o tom vyučující hlavního oboru na základě prokázaných výsledků – v tomto případě je předmět nepovinný, žák není klasifikován a známka se nezapočítává do průměru.

Jeho cílem je osvojení si základů zpěvu ve dvou či vícehlasých skladbách, dále rozšíření pěvecké techniky a prohloubení pěveckých znalostí, dovedností a citění.

I. STUPĚŇ

4. ročník

Žák

- ovládá správný a přirozený pěvecký postoj
- zazpívá jednoduchou píseň v kánonu
- umí správně hospodařit s dechem

5. ročník

Žák

- při zpěvu rozliší legato a staccato
- při zpěvu rozliší dynamiku p a f
- je schopen správné pěvecké artikulace v rychlejším tempu

6. ročník

Žák

- je schopen při zpěvu uplatnit základní dynamickou škálu, pružně reaguje na náhlé dynamické kontrasty
- při interpretaci vícehlasé písně (vokální či vokálně instrumentální skladby) vzájemně poslouchá a doplňuje svého pěveckého partnera

7. ročník

Žák

- přesvědčivě zazpívá dvojhlasou píseň (udrží svoji hlasovou linku, čistě intonuje)

- ovládá správnou pěveckou dechovou techniku (opřený, měkce nasazený tón)
- je schopen číst vícehlasé skladby
- při zpěvu vokálních (vokálně-instrumentálních) skladeb dbá na čistou intonaci

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- na základě charakteru interpretované skladby správně zvolí výraz, dynamiku a agogiku
- podílí se na výběru repertoáru
- zazpívá z listu jednodušší píseň
- samostatně pracuje s korepetitorem

III. a IV. ročník

Žák

- zazpívá písně odlišného charakteru se správným výrazem, agogikou, dynamikou, rytmem
- je schopen samostatně nastudovat náročnější písňový part (vokální či vokálně-instrumentální skladby)
- ve vícehlasých skladbách nezpívá nad rámec svých hlasových možností, použije správnou dechovou oporu, uplatní střídavé nádechy, správně pěvecky artikuluje, správně pěvecky frázuje
- zazpívá píseň a capella (kde udrží svoji hlasovou linku, čistě intonuje)

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum viz kap. 5.2.18

Vyučovací předmět Sborový zpěv viz kap. 5.2.17

5.2.21 Studijní zaměření Sborový zpěv

Sborový zpěv rozvíjí celkovou hudebnost žáka. Cílem je osvojení si základních prvků hlasové a pěvecké techniky. Poskytuje žákům základy zpěvu v kolektivu, prohlubuje a rozšiřuje jejich pěvecké dovednosti a citění a probouzí v nich lásku ke sborovému zpěvu.

Výuka sborového zpěvu na I.stupni je realizována ve dvou sborech (mladší a starší žáci). Zařazování žáků do sborů je záležitostí sbormistra a je určováno nejen věkem, ale také dosaženou úrovní pěvecké vyspělosti žáka.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Pěvecká hlasová výchova	1	1	1	1	1	1	1				
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Pozn. k učebnímu plánu:

Tabulace s týdenní hodinovou dotací pro vyučovací předmět Přípravné studium HO je uvedena v učebních plánech studijního zaměření přípravného studia (viz kap. 5.2.1 a 5.2.2).

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Sborový zpěv

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- při zpěvu zachovává správný pěvecký postoj (uvolněné držení těla, ruce podél těla, nepředsouvá bradu) a správný posaz
- dbá na klidné dýchání, při nádechu nezvedá ramena
- při zpěvu je schopen rozlišit dynamiku p a f

2. ročník

Žák

- dbá na správné hospodaření s dechem
- je schopen správné pěvecké artikulace v písni při pomalejším tempu
- zazpívá jednoduchou píseň

3. ročník

Žák

- zpívá měkce, v přirozené dynamice hlasu
- zazpívá přesvědčivé legato
- dbá na čistou intonaci
- adekvátně zareaguje na gesta sbormistra

4. ročník

Žák

- je schopen při zpěvu uplatnit agogiku
- zazpívá jednoduchou píseň v kánonu
- pohotově reaguje na dirigentská gesta
- chová se zodpovědně, uvědomuje si odpovědnost za společné dílo

5. ročník

Žák

- ovládá správný a přirozený pěvecký postoj
- využívá hlasový rozsah při zpěvu sborové skladby
- zazpívá legato i staccato
- přesvědčivě zvládne pěveckou artikulaci v rychlejším tempu

6. ročník

Žák

- reaguje na dynamické kontrasty
- správně hospodaří s dechem, při zpěvu rozliší jednotlivé fráze
- je schopen orientace ve sborové partituře
- dbá na vyváženost jednotlivých hlasů při interpretaci sborové skladby

7. ročník

Žák

- přesvědčivě zazpívá dvojhlasou píseň (udrží svoji hlasovou linku)
- ovládá základy pěvecké dechové techniky
- ovládá četbu sborové partitury
- zazpívá podle dirigenta (s jistotou zareaguje na dirigentská gesta)

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- při zpěvu sborových skladeb využije a plně uplatní všechny znalosti a dovednosti získané v I. stupni studia
- na základě charakteru interpretované skladby správně zvolí výraz, dynamiku a agogiku
- podílí se na výběru repertoáru
- aktivně spolupracuje s ostatními spolužáky (je zodpovědný za společné dílo)
- zazpívá z listu jednodušší píseň
- při zpěvu jednohlasých i vícehlasých skladeb dbá na čistou intonaci

III. a IV. ročník

Žák

- zazpívá písně odlišného charakteru se správným výrazem, agogikou, dynamikou, rytmem
- je schopen samostatně nastudovat jednodušší part vokální (vokálně instrumentální skladby)
- používá při zpěvu správnou dechovou oporu, uplatní střídavé nádechy, čistě intonuje, správně pěvecky artikuluje, správně pěvecky frázuje
- v písni a capella udrží svoji hlasovou linku a čistě intonuje

Vyučovací předmět Pěvecká hlasová výchova

Cílem předmětu Pěvecká hlasová výchova je osvojení si a rozšíření pěvecké techniky a prohloubení pěveckých znalostí, dovedností a citění.

I. STUPEŇ

1.ročník

Žák

- si osvojuje správné pěvecké návyky : přirozené, vzpřímené držení těla, vědomé užívání dýchacího aparátu (brániční dýchání), vědomé ovládání mluvidel (artikulace)
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň a vytleská její rytmus

2.ročník

Žák

- při zpěvu stojí zpříma a klidně
- při nádechu nezvedá ramena
- dbá na správnou výslovnost

- zazpívá jednodušší hlasová cvičení, zazpívá lidovou píseň

3.ročník

Žák

- vědomě ovládá správný a přirozený pěvecký postoj, správné sezení při zpěvu
- umí správně hospodařit s dechem, nezvedá ramena, správně artikuluje
- zazpívá ve větším hlasovém rozsahu, netlačí na hlas
- zazpívá lidovou nebo umělou píseň

4.ročník

Žák

- definuje principy správného pěveckého postoje a předvede je
- definuje principy správného pěveckého nádechu a předvede je
- zazpívá znělým hlasem ve své přirozené dynamice, zpívá měkce, netlačí na hlas

5. ročník

Žák

- je schopen měkkého nasazení tónu, správně pěvecky artikuluje
- při zpěvu rozliší dynamiku p a f , legato a staccato

6. ročník

Žák

- je schopen při zpěvu uplatnit základní dynamickou škálu, pružně reaguje na náhlé dynamické kontrasty
- kultivovaně využívá hlasu v celém svém hlasovém rozsahu

7. ročník

Žák

- vědomě ovládá správnou pěveckou techniku (vědomé brániční dýchání, opřený, měkce nasazený tón bez tlaku, zachovává zásady správné artikulace)
- při zpěvu vokálních (vokálně-instrumentálních) skladeb čistě intonuje

Vyučovací předmět Hudební nauka viz kap. 5.2.3

5.2.22 Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební skupinové praktikum je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru.

Cílem předmětu Hudební skupinové praktikum je upevňování harmonického cítění a rozvoj získaných hudebních znalostí a dovedností. Žáci v tomto předmětu prakticky využijí znalosti a dovednosti získané v individuální výuce, naučí se odpovědnosti ke kolektivu, soutěživosti, jednat ve věkově různorodém kolektivu, prosadit se, ale i přizpůsobit se ostatním. Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum jako povinně volitelný předmět je možno plnit i formou docházky do jakéhokoli seskupení nebo souboru školy včetně pěveckého sboru. Výuku vede pedagog hudebního oboru dle aktuálních potřeb školy. Velikost a obsazení hudebních formací v tomto předmětu se řídí podmínkami a možnostmi školy. Žáci jsou motivováni k tomu, aby i po ukončení studia obou stupňů ZUŠ působili nadále v souborech školy.

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Hudební skupinové praktikum

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák

- je zodpovědný vůči kolektivu (včasnou docházkou, včasnou omluvou při absenci apod.)
- respektuje spoluhráče a kolegy
- rozlišuje jednoduchá dirigentova gesta
- orientuje se v rytmické struktuře interpretovaných skladeb
- je schopen instalovat a uklidit nástroje

5. ročník

Žák

- je schopen sladit a naladit nástroj
- je zodpovědný vůči kolektivu
- uvědomuje si odpovědnost za společné dílo
- respektuje spoluhráče
- orientuje se v rytmické struktuře interpretovaných skladeb
- zvládne pomoc s úklidem a instalací nástrojů
- je vnímavý k sobě i ostatním spoluhráčům
- reaguje adekvátně na změny v průběhu hry a na pokyny dirigenta

6. ročník

Žák

- respektuje spoluhráče
- je schopen sladit a naladit nástroj a čistě intonovat
- reaguje pohotově na změny v průběhu hry a na pokyny dirigenta
- je schopen zahrát z listu party jednodušších skladeb
- je ohleduplný vůči vedoucímu a ostatním spoluhráčům
- je disciplinovaný

7. ročník

Žák

- reaguje pohotově na změny v průběhu hry a na pokyny dirigenta
- je ohleduplný vůči vedoucímu a ostatním spoluhráčům
- je disciplinovaný
- umí přednést skladby vícevětého typu
- hraje z listu jednodušší party
- hraje kultivovaným tónem v rámci celkového zvuku orchestru nebo souboru

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- zvládne naladit nástroj
- čistě intonuje
- udrží rytmus
- podílí se na výběru repertoáru
- je schopen ohodnotit poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby
- zvládne souborové vystoupení (doprovod zpěvu, jiného nástroje nebo kombinace více hráčů)

III. a IV. ročník

Žák

- využívá a plně uplatní všechny znalosti a dovednosti získané v dosavadním studiu
- podílí se na výběru repertoáru
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby
- je schopen samostatně nastudovat skladbu
- je schopen samostatně vést zkoušku

5.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Studium výtvarného oboru nabízí soubor výtvarných činností, jehož prostřednictvím se žáci seznamují s konkrétními výtvarnými technikami, disciplínami, učí se pracovat s rozličnými výtvarnými prostředky. Skrze nabízené prožitky získané v průběhu výtvarných činností žáci porovnávají vztahy mezi životem, člověkem a uměním napříč historií i v aktuálním kontextu. Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí výtvarné dispozice žáků – vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost a toto se promítá i do utváření osobnosti žáka. Žáci nacházejí porozumění výtvarnému jazyku, včetně jeho aplikací ve výtvarném umění a tím se utváří jejich celoživotní vztah k výtvarné kultuře. Žáci mají též možnost se díky absolvování oboru lépe připravit na přijímací zkoušky na střední a vysoké školy uměleckého nebo pedagogického zaměření.

Vzdělávací obsah výtvarného oboru je tvořen očekávanými výstupy.

5.3.1 Studijní zaměření Přípravné studium VO a) b)

Učební plán: ²

a)

	1.r	2.r
Předškolní estetická výchova	2	2
Přípravné studium VO		

Pozn. k učebnímu plánu: Toto přípravné studium lze absolvovat také během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník, výuka může probíhat kolektivně nebo ve skupinách.

b)

	1.r	2.r
Předškolní estetická výchova		
Přípravné studium VO	2	2

Pozn. k učebnímu plánu: Toto přípravné studium lze absolvovat také během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník, výuka může probíhat kolektivně nebo ve skupinách.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Předškolní estetická výchova

Cílem vyučovacího předmětu **Předškolní estetická výchova** je hravou formou seznámit žáky se základy všech čtyř oborů (hudební výchova, taneční výchova, dramatická výchova, výtvarná výchova), které se vyučují v ZUŠ. Výuka probíhá po dobu jednoho roku nebo dvou let.

1. ročník

Žák

- zvládá základy pohybové (rovná chůze, skoky, postoj, klek, leh)
- zvládá základy výtvarných technik (trhání, stříhání, lepení, vybarvování, modelování)
- zvládá základy dramatické výchovy (samostatné vyprávění, síla hlasu, paměť, správná artikulace)

---

² **Pozn.:** tabulka a) a b) fungují paralelně

- zvládá základy hudební výchovy (zpěv lidových, umělých písní, hudební paměť, opakuje jednoduché rytmické útvary)

2. ročník

Žák

- zvládá složitější výtvarné techniky (malování, kreslení, stříhání, práci s dalšími materiály např. vlna, textil apod.)
- zvládá složitější techniky dramatické výchovy (samostatný i kolektivní přednes, síla hlasu, paměť, pomalá artikulace slov)
- zvládá složitější techniku taneční a pohybovou (spojení zpěvu s pohybem, vlastní pohybová improvizace na dané téma pochod, valčík, polka - dvoudobý a třídobý krok)
- zvládá složitější hudební techniky (samostatný projev – zpěv písně lidové i umělé, opakování rytmických cvičení, hudební paměť)

Vyučovací předmět Přípravné studium VO – cílem studia je položení základů technik potřebných pro svobodné výtvarné vyjádření. Výuka je s ohledem na zralost žáka (dle jeho možností a schopností) vedena tak, aby bylo možno dosáhnout s žákem správných základních návyků potřebných k výtvarné tvůrčí činnosti. Přípravné studium slouží jako souhrn prvotních dovedností, na které lze navázat v dalších ročnících.

1. ročník

Žák

- se při tvůrčí hře aktivně zapojuje do poznávání výtvarných technik, je otevřen výtvarným experimentům, projevuje přirozenou zvědavost při práci s výtvarnými materiály
- umí správně držet vybrané výtvarné nástroje
- pracuje elementárně v tvůrčím kolektivu

2. ročník

Žák

- používá škálu čistých barev
- je schopen svoji práci popsat základními pojmy a projevuje sebevědomě svůj prožitek v rámci reflektivního kruhu (kolektivní dialog)
- pracuje ve tvůrčích skupinách na společných projektech
- chápe respekt k práci druhého

5.3.2 Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně VO

Vzhledem k tomu, že na II. stupeň mohou nastoupit i žáci bez absolvování I. stupně základního studia, je pro ně vytvořené roční přípravné studium. Žáci získají elementární znalosti z oblastí malby, kresby, grafiky a práce s hlinou. Přípravné studium je jednorozční v rozsahu dvou hodin.

Učební plán

Přípravné studium II. stupně VO	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Přípravné studium II. stupně

Žák

- rozeznává barvy: světlé a tmavé, teplé a studené, dynamické a klidné, základní a doplňkové
- orientuje se v základním výtvarném pojmosloví
- je schopen ve výtvarné reprodukci zjednodušit tvary, linie, kompozice
- respektuje pravidla chování v kolektivu
- dodržuje správné výtvarné a technologické postupy s ohledem na danou techniku a bezpečnost práce

5.3.3 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Výtvarná průprava	2										
Výtvarná tvorba		3	3	3	3	3	2				
Výtvarná nauka							1				
Výtvarné praktikum								3	3	3	3

Pozn. k učebnímu plánu:

Výtvarná nauka se v rozmezí 1. – 6. ročníku I. stupně prolíná předmětem Výtvarná tvorba, samostatně je klasifikována v 7. ročníku I. stupně, kde má hodinovou dotaci.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Výtvarná průprava

Charakteristika

V 1. ročníku I. stupně studia zastupuje výtvarná průprava souhrnně úvod do technik plošné, prostorové a akční tvorby. Výtvarná průprava se zaměřuje i na kulturní normy chování v kolektivu. Na konci 1. ročníku je žák emočně otevřen, je schopen tvořivé výtvarné spolupráce s učitelem i ve skupině.

V rámci 1. ročníku dochází ve výtvarné přípravě ke smazání rozdílů ve vstupních schopnostech jednotlivých žáků.

Výtvarná průprava slouží jako souhrn základních dovedností, na které lze navázat v dalších ročnících. Po jejím absolvování žák ovládá přiměřený rozsah základních vyjadřovacích prostředků, který reaguje na jeho vstupní schopnosti a znalosti a vyvíjí se a rozšiřuje s jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- používá škálu čistých barev, rozliší světlé a tmavé barvy
- projevuje se kresbou (tužka, pastelky, uhlí), malbou (temperové a vodové barvou), stříhá a lepí
- umí správně držet vybrané výtvarné nástroje
- akceptuje pravidla práce ve skupině, chápe respekt k práci druhého

- projevuje sebevědomě svůj prožitek v rámci reflektivního kruhu, svoji práci je schopen popsat základními pojmy (kolektivní dialog)

Vyučovací předmět Výtvarná tvorba

Charakteristika

Cílem předmětu jsou kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život či na niterný svět žáků. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, které mnohdy dospívají až k přesahům mezi plošnou a plastickou tvorbou. V plošné tvorbě ve vyšších ročnících se žáci seznámí i se současnými tendencemi výtvarného umění, jako jsou nová média. Žáci jsou vedeni k návyku nalézat v umělecké tvorbě zdroje inspirace, aktivně vyhledávat zdroje informací a využívat je při své tvůrčí činnosti.

Prostorová tvorba učí žáky odlišnému způsobu výtvarného myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit.

Akční tvorba vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je reflektuje.

Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu.

V předmětu jde o práci s výtvarnými hrami a experimenty v neobvyklém prostředí, jako je land art, instalace, street art či akční malba.

2. ročník

Žák

- namíchá základní škálu barev (žlutá, modrá, červená)
- využívá tvarové možnosti hlíny, uvědomuje si a dokáže popsat reakci materiálu na mačkání, trhání, rytí, prořezávání, vrstvení
- je schopen tvořivé výtvarné spolupráce s učitelem i ve skupině

3. ročník

Žák

- rozpozná světlé a tmavé, teplé a studené, základní a doplňkové barvy (žlutá, červená, oranžová, zelená, modrá, fialová), míchá barevné valéry
- dovede rozpoznat a vhodně použít světlostních a materiálových vlastností základních grafických prostředků (stínování tužkou, rudkou, uhlím) – umí využít různě silný přítlak, roztírání, rozmazávání
- využije tvarové možnosti hlíny, modeluje z plátu

- použije bezpečně a účinně jednodušší grafické techniky (tisk z papírové matrice, monotyp, linoryt)
- vyjmenuje pomůcky, materiály a základní techniky, které zná a užívá

4. ročník

Žák

- využije tvarové možnosti hlíny, konstrukce prostorových objektů
- namíchá barevné valéry
- volně experimentuje s dalšími technikami, materiály a nástroji – zkoumá jejich kombinace (koláž, frotáž, roláž, asambláž, textilní techniky, drátování, grafika)
- zná umělecké epochy: pravěk, jeho základní znaky a některé zástupce (např. stavba, dílo, autor)

5. ročník

Žák

- samostatně řeší zadání úkolu a najde vhodné cesty a možnosti
- rozlišuje vlastnosti a přirozené kvality (textura, tvrdost, tvárnost) různých materiálů
- umí si stanovit dílčí cíle své práce (skica, kresebný návrh, realizace v určité technice)
- zná umělecké epochy: starověk, jeho základní znaky a některé zástupce (např. stavba, dílo, autor)

6. ročník

Žák

- samostatně vyřeší zadání úkolu a najde vhodné cesty a možnosti, zvolí vhodnou techniku, materiál a formát ve vztahu k námětu, svobodně experimentuje s ohledem na zadané téma
- bezpečně použije nástroje, materiály a vybavení a dodržuje určená pravidla práce
- respektuje pravidla chování v tvůrčím kolektivu
- vyjmenuje pomůcky, materiály a základní techniky, které zná a užívá
- zná umělecké epochy: středověk, jeho základní znaky a některé zástupce (např. umělecké slohy, stavba, dílo, autor)

7. ročník

Žák

- zjednodušuje, abstrahuje, stylizuje předložené náměty
- rozlišuje, pojmenovává a vědomě užívá obrazotvorné prvky plošného vyjadřování

(např. bod, linie, tvar, plocha, barva), zaznamenává jejich vlastnosti a vztahy (např. shoda, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura)

- zvládá barevné a tvarové kompozice v ploše a prostoru (malba, kresba, grafika, práce s hlinou, prostorovým objektem)
- realizuje téma své absolventské práce

Vyučovací předmět Výtvarná nauka

Charakteristika

Žák prohlubuje své znalosti a schopnosti ve výtvarné tvorbě s ohledem na případnou přípravu na další studium v oboru; zde navazující studium II. stupně a končí I. stupeň studia veřejnou prezentací vlastní absolventské práce v odpovídajícím rozsahu a formě.

7. ročník

Žák

- reaguje na vztahy sebe s okolním světem a světem umění, konfrontuje svoji tvorbu v širším kulturně sociálním kontextu
- zvládá komunikovat prostřednictvím dialogu s učitelem či ostatními žáky o díle a svém prožitku, kriticky ohodnotí své výtvarné dílo i výtvarné dílo jiných
- má přehled o významných uměleckých památkách v okolí
- rozezná umělecké epochy: pravěk - starověk – středověk – novověk – doba moderní (základní časová osa a charakteristika uměleckých epoch, rozlišuje jejich základní znaky a vybrané zástupce – např. umělecký sloh, umělecký směr, stavba, dílo, autor)

II. STUPEŇ

Vyučovací předmět Výtvarné praktikum

Charakteristika

Předmět Výtvarné praktikum v sobě kombinuje a zastřešuje plošnou, prostorovou a akční tvorbu s důrazem na elementární poznatky a reflexe výtvarného světa. Výtvarné praktikum je hlavním předmětem II. stupně. Jeho cílem je, na základě osobních preferencí jedince ke konkrétním technikám, u žáka vzbudit aktivní odpovědnost za volbu svých námětů, včetně reflektivní bilance svého výtvarně-uměleckého počínání. Výtvarné praktikum vede žáka k samostatnosti během tvorby a jistotě ve svém konání, k přesahům nad rámec praktické výtvarné tvorby, k vnímání vizuálního světa, lidské kultury a také ke spolupráci s dalšími odděleními ZUŠ; např. k oboru LDO se zaměřením na alternativní a loutkářskou tvorbu při tvorbě výpravy k divadelnímu představení. Dochází k volné profilaci studijního zaměření žáka II. stupně.

I. a II. ročník

Žák

- samostatně zvolí a vyhledá náměty a techniky tvorby, hledá inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, rozvine své individuální výtvarné zájmy
- bezpečně používá nástroje, materiály a vybavení a dodržuje určená pravidla práce
- uplatňuje svůj názor v rámci kolektivu, diskutuje, respektuje odlišná stanoviska, reflektuje svůj vlastní prožitek z díla s prožitky ostatních, je schopen vlastní postup obhájit nebo změnit
- dokumentuje vlastní práce a uvědomuje si svůj vývoj a pokroky, je schopen objektivního hodnocení a srovnávání
- je schopen samostatné i kolektivní instalace

III. a IV. ročník

Žák

- samostatně rozlišuje a propojuje obsah a formu, vědomě pracuje s vizuálními znaky a symboly
- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování, experiment
- konfrontuje svoji tvorbu v širším kulturně sociálním kontextu nejen na základě znalostí dějin umění (nalézá mezioborové analogie v literatuře, hudbě, filmu, reklamě, atd.)
- dokáže prezentovat a obhájit vlastní práci, volí vhodnou formu, adjustaci, výstavní koncepci atd., sám sebe vnímá jako autora uměleckého díla, je schopen objektivního hodnocení, srovnávání, identifikace se svým dílem

5.4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Taneční obor (TO) má za úkol podchytit a rozvinout taneční talent dětí. ZUŠ poskytuje každému žákovi podle míry jeho schopností a zájmu takové základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník v souborech zájmové umělecké činnosti nejrůznějších zaměření, pro která je kultura pohybového projevu vhodným předpokladem. Taneční obor je nezastupitelnou přípravou ke studiu na konzervatoři a jiných středních i vysokých školách.

Cílem TO je vychovat mladého člověka se smyslem pro harmonický kultivovaný pohyb, aktivního, tvořivého, vnímavého a citlivého ke svému okolí. Absolvent tanečního oboru je schopen chápat taneční umění a orientovat se v jeho formách a žánrech.

Důležitou a nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu TO je korepetice. Základem práce korepetitora ve vyučování je improvizace, vycházející důsledně z cítění pohybu.

Vzdělávací obsah tanečního oboru je tvořen očekávanými výstupy.

5.4.1 Studijní zaměření Přípravné studium TO a) b)

Učební plán:

a)

	1.r	2.r
Předškolní estetická výchova	2	2
Přípravné studium TO		

Pozn.: tabulka a) a b) fungují paralelně

Pozn. k učebnímu plánu: Toto přípravné studium lze absolvovat také během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník, výuka může probíhat kolektivně nebo individuálně.

b)

	1.r	2.r
Předškolní estetická výchova		
Přípravné studium TO	2	2

Pozn. k učebnímu plánu: Toto přípravné studium lze absolvovat také během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník, výuka může probíhat kolektivně nebo individuálně.

Učební osnovy vyuč. předmětů:

Vyučovací předmět Předškolní estetická výchova

Cílem vyučovacího předmětu **Předškolní estetická výchova** je hravou formou seznámit žáky se základy všech čtyř oborů (hudební výchova, taneční výchova, dramatická výchova, výtvarná výchova), které se vyučují v ZUŠ. Výuka probíhá po dobu jednoho až 2 let.

1. ročník

Žák

- zvládá základy pohybové (rovná chůze, skoky, postoj, klek, leh)
- zvládá základy výtvarných technik (trhání, stříhání, lepení, vybarvování, modelování)
- zvládá základy dramatické výchovy (samostatné vyprávění, síla hlasu, paměť, správná artikulace)
- zvládá základy hudební výchovy (zpěv lidových, umělých písní, hudební paměť, opakuje jednoduché rytmické útvary)

2. ročník

Žák

- zvládá složitější výtvarné techniky (malování, kreslení, stříhání, práci s dalšími materiály např. vlna, textil apod.)
- zvládá složitější techniky dramatické výchovy (samostatný i kolektivní přednes, síla hlasu, paměť, pomalá artikulace slov)
- zvládá složitější techniku taneční a pohybovou (spojení zpěvu s pohybem, vlastní pohybová improvizace na dané téma pochod, valčík, polka - dvoudobý a třídobý krok)
- zvládá složitější hudební techniky (samostatný projev – zpěv písně lidové i umělé, opakování rytmických cvičení, hudební paměť)

Závěr každého pololetí je uzavřen veřejným vystoupením.

Vyučovací předmět Přípravné studium TO

Vyučovací předmět Přípravné studium TO – žáci během tohoto studia získají základy z hudební teorie, rytmickou přípravu a hravou formou také vlastní pohybovou představivost. Výuka je s ohledem na zralost žáka (dle jeho možností a schopností) zcela podřízena jeho individualitě a vedena tak, aby bylo možno dosáhnout s dítětem správných elementárních návyků potřebných k dalšímu rozvoji jeho pohybových dovedností. Do výuky jsou zařazovány relaxační techniky, je fixováno správné dýchání, používání celého pohybového aparátu. Je dbáno na časté střídání činností z důvodu zábavného vyučování. Pohybové dovednosti dítěte jsou rozvíjeny pomocí tanečních her. Žákovi je ponechán prostor pro vlastní pohybovou aktivitu, jsou rozvíjeny návyky správného držení těla, pohybové fantazie a základy rytmu. Pozornost je věnována spolupráci s rodinnými příslušníky a rodina je do pohybových aktivit dítěte zapojována.

1. ročník

Žák

- je schopen držení těla v základních pozicích (v lehu, vzadu, vpředu, ve stoji, v předklonu kulatě i rovně)
- pohybem reaguje na rytmické, dynamické a melodické impulzy
- interpretuje elementární dětské taneční hry

2. ročník

Žák

- je schopen držení těla pozicích (v sedu zkřížmo, čtverec, v kleku oblém i rovném, v sedu napnutě, v sedu s nohama vpřed pokrčeně tzv. stříška)
- pohybem reaguje na změny tempa, melodii vzestupnou a sestupnou, zrychleně a zpomaleně
- interpretuje lidové i uměle vytvořené taneční hry

5.4.2 Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně TO

Učební plán

Přípravné studium II. stupně TO	2

Pozn. k učebnímu plánu: Do přípravného studia jsou přijímáni žáci, kteří nenavštěvovali I. stupeň příslušného oboru a trvá jeden rok ve dvouhodinové dotaci.

Přípravné studium II. stupně TO

Žák

- je schopen objasnit používání pohybového aparátu
- definuje základní taneční pojmy z oblasti teorie
- užívá základní taneční prvky: např. techniky M. Graham, J. Limona, I. Duncan

5.4.3 Studijní zaměření Současný tanec

Předměty **Taneční průprava** a **Taneční tvorba** umožňují prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexně a systematicky rozvíjet jedince po stránce tělesné a duševní. Každému žákovi – podle míry jeho schopností a zájmu – poskytuje základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník při nejrůznějších neprofesionálních aktivitách, v povoláních, pro která je kultura pohybu vhodným předpokladem, případně pokračovat v dalším studiu směřujícím k profesionálnímu působení. Vzdělávání v předmětech **Taneční průprava** a **Taneční tvorba** žáka seznamuje se stavbou i strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a poskytuje mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu.

5.4.4 Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	1	1	1	1	1	1				
Taneční tvorba	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Taneční průprava

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- uplatňuje základní držení těla a postavení, žák stojí zpříma
- vyjmenuje a chůzí rozliší základní rytmické členění v hudbě (takt dvoudobý, třídobý a čtyřdobý) za hudební podpory korepetitora
- je schopen zapamatovat si elementární choreografii

Požadavky k ročníkovému vystoupení:

Podle probrané a technicky zvládnuté učební látky vytvoří pedagog jednoduchou choreografii pro ročníkovou třídu - zde se uplatní držení těla, stání zpříma, rozliší se rytmické členění (dvoudobý, třídobý i čtyřdobý takt) a zapamatuje si danou choreografii.

2. ročník

Žák

- je schopen elementárních pohybových vazeb (např. z lehu do sedu, z kleku do běhu)
- zvládá taneční vazby (chůze, běh, poskok) vycházející z nálady vycítěné z poslechu skladby

- pohybově se orientuje ve dvoučtvrťovém, tříčtvrťovém a čtyřčtvrťovém taktu a pohybem reaguje na první a poslední dobu taktu
- po prostoru se pohybuje po přímých drahách i oblých drahách
- zvládá základní technické prvky baletu u tyče

Požadavky k ročníkovému vystoupení:

V tomto ročníku je možné již dle technicky zvládnutých cviků a orientace v prostoru vytvořit choreografii se změnami prostoru (přímé dráhy, diagonály i kruhy) a předvést, jak se žák umí pohybovat v různých polohách (lehu, sedu, běhu atd.) i s využitím zvládnutých kroků (chůze, běh, poskok). Dále zvládá základní cviky klasického tance (baletu) čelem k tyči (battement tendu, demi-plié, grand plié, ronde de jambe a pět základních pozic nohou).

3. ročník

Žák

- dodržuje správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu
- předvede své pohybové schopnosti – klasické techniky
- zvládá pohybové vazby – přeměnný krok, cval stranou a vpřed, hladkou chůzi v různých tempech
- je schopen koordinace a taneční vazby (v choreografiích) v polohách na zemi i v prostoru

Požadavky k ročníkovému vystoupení:

V tomto ročníku využije žák v choreografiích již zvládnuté základy klasického tance: klasické kroky (pas de bourrée, passé, battement en avant, en arrière),

koordinaci pohybu – port de bras, s důrazem na správné držení těla – relevé.

Lze v různých směrech a tempech předvést polkový, valčíkový krok a cval stranou.

4. ročník

Žák

- předvede na základě kratší vazby náročnější technické prvky (otáčky, skoky)
- zvládá základy taneční průpravy a složitější jevištní vazby (v různých náladách)
- koordinuje podle svých schopností a dispozic taneční vazby v polohách na zemi i v prostoru
- zvládne jednoduché choreografie klasickou a moderní technikou

Požadavky k ročníkovému vystoupení:

Tito žáci budou mít v choreografii uplatněny složitější taneční vazby (otáčky i skoky), v prostoru i v poloze na zemi (pirouette, valčíkový a polkový krok s otáčením) provedení i s motivací různých nálad v celém projevu tance.

5. ročník

Žák

- předvede rytmická cvičení s uplatněním synkopy a trioly
- zvládá základní orientační pozice v prostoru
- samostatně se orientuje v prostoru a čase (výška, šířka, délka)
- citlivě reaguje na změny v hudbě, na pocity a nálady, což vyjádří pohybem

Požadavky k ročníkovému vystoupení:

Nyní pedagog může použít v choreografiích i sólové výstupy dle dispozic jednotlivých žáků a jejich technických schopností. Uplatnění synkopy, trioly v rytmickém provedení kroků klasického cvičení u tyče (battement frappe, fondu a adagio). základní orientační pozice – en face, croissé, effassé. Citlivost nálady vyjádří i pohybem paží (Port de bras)

6. ročník

Žák

- umí použít správné držení těla, rytmické cítění ve skupině, s rekvizitou (imaginární nebo konkrétní) a při pohybu s partnerem
- reaguje samostatně na změny v hudbě výrazem, který odpovídá vytvoření (např. choreografii, pohybové ztvárnění, motivu)

Požadavky k ročníkovému vystoupení :

V tomto ročníku žáci mohou za dohledu pedagoga vytvořit krátkou choreografii – - krátké treninkové vazby na hudbu vybranou pedagogem . Použitím rekvizity v tanci (s vějířem , deštníkem, šátečkem), změny v hudbě: veselost (skoky ,otáčkami, rychlým pohybem.), smutek (uvolněným pohybem i v držení těla a výrazem tváře).

7. ročník

Žák

- zvládá všechny probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby v polohách na zemi, volnosti i v pohybu z místa
- dovede ohodnotit výkon svých spolužáků a odhalit chyby
- je schopen řešit zadané prostorové a rytmické úkoly
- dovede pracovat s jednotlivci i se skupinou

Požadavky k ročníkovému vystoupení:

Dokáže svým spolužákům zadat jednoduché cvičení, ohodnotit jejich práci a odhalit chyby. Vypořádá se s prostorem a dokáže vytvořit pracovní kombinaci pro jednotlivce i skupinu. Se znalostmi techniky různých typů tance (lidový, klasický, moderní) je třeba najít vhodnou choreografii pro zakončení 7. ročníku jak solového tak sborového tance.

Vyučovací předmět Taneční tvorba

I. STUPENĚ

1. roč.

Žák

- zvládá jednoduché lidové taneční kroky
- ovládá jednotlivé svalové oblasti v klidových polohách, v chůzi, běhu, poskoku, v návaznosti na tance a hry

2. roč.

Žák

- je schopen pohybového ztvárnění elementární etudy
- umí reagovat na změny v hudbě (dynamika, změna tempa, změna taktu)

3. roč.

Žák

- zapojí svoji pohybovou fantazii na danou hudbu a použije své dosavadní zkušenosti
- interpretuje taneční vazby vycházející z vlastních nálad a pocitů

4. roč.

Žák

- je schopen vytvořit vlastní jednoduchou taneční etudu ve zvoleném vlastním tempu, rytmu
- rozliší taneční styly a na ně patřičně zareaguje (lidový, jazz - moderna)

5. roč.

Žák

- je schopen vytvořit vlastní jednoduchou taneční etudu ve zvoleném vlastním tempu, rytmu na zadané téma
- improvizuje na zadané téma s využitím svého pohybového slovníku

6. roč.

Žák

- vytvoří část taneční kompozice, zná základní principy skladeb (např. forma ABA) a umí je použít v taneční kompozici
- spolupracuje s ostatními v taneční skupině

7. roč.

Žák

- dodržuje optimální postavení těla při provádění pohybových úkolů
- uplatňuje pozice horních a dolních končetin ve smyslu dané choreografie
- je schopen rozlišit charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- ohodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- zná a slovně použije odborné taneční názvosloví, zareaguje na něj v pohybu
- je schopen vytvořit vlastní jednoduchou taneční etudu ve zvoleném vlastním tempu, rytmu na vlastní téma

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- je schopen interpretovat probrané pohybové prvky a jejich nejružnější vazby ve všech přímých polohách a v pohybu z místa s důrazem na vědomý centrální pohyb
- danou hudební i nehmudbní předlohu dokáže vyjádřit pohybem
- interpretuje zadaný pohybový úkol
- pohybem reaguje na střídání pravidelných a nepravidelných rytmů a na polyrytmii
- rozliší a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- využije svůj vlastní pohybový slovník a tvoří v něm
- dokáže využít svůj pohyb v čase a prostoru, přičemž vnímá vnější a vnitřní prostor
- je schopen vytvořit vlastní choreografii s využitím získaných pohybových dovedností

Požadavky pro vystoupení I. a II. ročníku:

Je nutné podle individuálních schopností jednotlivých žáků nechat pod vedením pedagoga vytvořit samostatnou práci s využitím pohybového slovníku. Žák reaguje na různé rytmické skladby, jako úkol dobře interpretuje zadané kombinace a pohybem rozliší různé oblasti tance.

III. a IV. ročník

Žák

- je schopen elementárního tanečního pedagogického vedení

- tvoří ve skupině vlastní choreografie a využije při tom své taneční znalosti
- při improvizaci používá techniku různých oblastí tanečního umění
- přemýšlí o choreografickém díle a na základě zhlédnutí taneční choreografie umí toto dílo svými vlastními slovy zhodnotit
- je schopen rozpoznat různé taneční styly
- je schopen vnímat neoddělitelnost vztahů mezi intelektuální, emocionální a fyzickou stránkou člověka

Požadavky pro vystoupení III. a IV. ročníku:

Žáci by měli předvést své elementární pedagogické schopnosti a sami vést ukázkový trénink nižších tříd. Své taneční znalosti využijí k vlastní tvorbě se skupinou. Hodnotí určitou taneční choreografii po stránce technické, emocionální, intelektuální, obsahové, zároveň rozpozná jaké taneční styly jsou použity v choreografii.

5.5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ – DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně-dramatický obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím tvořivých činností (pohybových a mluvních hereckých, slovesných, dramaturgických, hudebních, výtvarných, prací s loutkářskými prostředky atp.) rozvíjet umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu. Stává se tak významným nástrojem pro osobnostní rozvoj žáků (schopnosti vnímat druhé, vnímat motivace jejich jednání a prostřednictvím vstupu do rolí řešit různé sociální situace), jejich emocionálního rozvoje a schopnosti sebepoznání a sebekontroly.

Vzdělávací obsah literárně dramatického oboru je tvořen očekávanými výstupy.

5.5.1 Studijní zaměření Přípravné studium LDO a) b)

Učební plán:

a)

	1.r	2.r
Předškolní estetická výchova	2	2
Přípravné studium LDO		

Pozn. k učebnímu plánu: Toto přípravné studium lze absolvovat také během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník, výuka může probíhat kolektivně nebo ve skupinách.

b)

	1.r	2.r
Předškolní estetická výchova		
Přípravné studium LDO	2	2

Pozn.: tabulka a) a b) fungují paralelně

Pozn. k učebnímu plánu: Toto přípravné studium lze absolvovat také během jednoho roku, v tom případě je učební plán plněn v rozsahu obou ročníků. Toto přípravné studium má jeden ročník, výuka může probíhat kolektivně nebo ve skupinách.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Předškolní estetická výchova

Cílem vyučovacího předmětu **Předškolní estetická výchova** je hravou formou seznámit žáky se základy všech čtyř oborů (hudební výchova, taneční výchova, dramatická výchova,

výtvarná výchova), které se vyučují v ZUŠ. Závěr každého pololetí je uzavřen veřejným vystoupením. Výuka probíhá po dobu jednoho roku nebo dvou let.

1. ročník

Žák

- zvládá základy pohybové (rovná chůze, skoky, postoj, klek, leh)
- zvládá základy výtvarných technik (trhání, stříhání, lepení, vybarvování, modelování)
- zvládá základy dramatické výchovy (samostatné vyprávění, síla hlasu, paměť, správná artikulace)
- zvládá základy hudební výchovy (zpěv lidových, umělých písní, hudební paměť, opakuje jednoduché rytmické útvary)

2. ročník

Žák

- zvládá složitější výtvarné techniky (malování, kreslení, stříhání, práci s dalšími materiály např. vlna, textil apod.)
- zvládá složitější techniky dramatické výchovy (samostatný i kolektivní přednes, síla hlasu, paměť, pomalá artikulace slov)
- zvládá složitější techniku taneční a pohybovou (spojení zpěvu s pohybem, vlastní pohybová improvizace na dané téma pochod, valčík, polka - dvoudobý a třídobý krok)
- zvládá složitější hudební techniky (samostatný projev – zpěv písně lidové i umělé, opakování rytmických cvičení, hudební paměť)

Vyučovací předmět Přípravné studium LDO

Charakteristika

Žáci během tohoto studia získají základy z dramatické průpravy, která má za úkol rozvíjet jejich pohybové, hlasové a slovesné dovednosti a schopnosti. Žák během výuky objevuje možnosti svého těla, osvojuje si gesta, mimiku v komunikaci se svým okolím, získává sebedůvěru ve svém projevu.

1. ročník

Žák

- zvládá jednoduché úkoly v kolektivní dramatické práci, reaguje v závislosti na své fantazii
- pohybem reaguje na rytmické, dynamické a melodické impulsy
- svobodně experimentuje v rámci řízené imaginace
- je emocionálně otevřen

2. ročník

Žák

- zvládá orientaci v prostoru s ohledem na ostatní členy v kolektivu
- uvědomuje si práci s vlastním tělem
- základní lidské emoce (smutek, radost, zlost) a úkony (povolání, lidské činnosti) předvede gesticky a mimicky
- umí pracovat v tvůrčím kolektivu, respektuje a chápe stanovená pravidla
- reflektuje sebevědomě svůj prožitek v rámci reflektivního kruhu

5.5.2 Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně LDO

Učební plán

Přípravné studium II. stupně LDO	2

Pozn. k učebnímu plánu: Do přípravného studia jsou přijímáni žáci, kteří nenavštěvovali I. stupeň příslušného oboru a trvá jeden rok ve dvouhodinové dotaci.

Žák

- uvědomuje si práci s vlastním tělem, využívá ho v rámci divadelní role
- užívá základní techniky dramatického vyjádření (improvizace, živý obraz)
- kultivovaně formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, reflektuje sebevědomě svůj prožitek v rámci reflektivního kruhu
- umí pracovat v tvůrčím kolektivu, uplatňuje vlastní aktivitu, projevuje zájem a zodpovědnost vůči společnému dílu, respektuje a chápe stanovená pravidla

5.5.3 Studijní zaměření Dramatická tvorba

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Dramatická průprava	2	2									
Dramatická tvorba			2	2	2	2	2				
Dramatický přednes			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dramatické praktikum								2	2	2	2

Pozn. k učebnímu plánu: Organizace výuky probíhá v předmětových blocích dle potřeb školy, vyučujícího a potřeb konkrétní skupiny.

Kolektivní výuka – vyučovací předměty: **Dramatická průprava, Dramatická tvorba, Dramatické praktikum**

Individuální výuka – vyučovací předmět: **Dramatický přednes**

Kolektivní výuka probíhá ve skupině 5 – 10 žáků.

Individuální výuka probíhá ve skupině 1–5 žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Dramatická průprava

Předmět Dramatická průprava integruje dramatické činnosti a učí žáky tvořivě přistupovat k zadané předloze. Je realizována na tématech, která zohledňují individuální dispozice možností žáka. Volbou odpovídajících témat je v průběhu práce také příznivě ovlivňována schopnost žáků aktivně se podílet na vytváření vztahu vzájemné spolupráce ve skupině. Prostřednictvím dramatických her se žáci seznamují s dramatickou tvorbou.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- rozpozná a udrží jednoduchý rytmus a dynamiku zvukem, pohybem i hlasem
- základní lidské emoce (smutek, radost, zlost) a úkony (povolání, lidské činnosti) předvede gesticky a mimicky
- zvládá v jednoduchých dramatických hrách základní směry pohybu v prostoru (vpřed, vzad, stranou, nahoru, dolů), vnímá prostor a orientuje se v něm s respektem k ostatním
- umí pracovat v tvůrčím kolektivu, respektuje a chápe stanovená pravidla

- reflektuje sebevědomě svůj prožitek v rámci reflektivního kruhu

2. ročník

Žák

- uvědomuje si práci s vlastním tělem, uplatní své přirozené pohybové dovednosti, zvládne pohybovou improvizací ztvárnit vlastní zážitek
- zvládá základní pravidla jednoduchých dramatických her
- aktivně se s fantazií zapojuje do dramatické hry
- svými slovy pohovoří o zážitku, svůj názor umí vyjádřit s ohledem na druhé

Vyučovací předmět Dramatická tvorba

Tento předmět prohlubuje získané základy dramatiky. Žák zdokonaluje a kultivuje vlastní pohybové a hlasové dovednosti. Vnímá své tělo jako nástroj sebevyjádření, prostředek komunikace. V průběhu studia žák aplikuje získané zkušenosti při práci v alternativních projektech. Žák své dovednosti prezentuje veřejným vystoupením.

V 7. ročníku žák získává základní znalosti z oblasti nauky dramatického oboru.

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák

- svobodně vyjádří svou dramatickou představivost
- koordinuje mluvené slovo s pohybem v jednoduché akci
- uvědomuje si v jednoduché dramatické hře své partnery v prostoru a reaguje na ně
- dokáže pantomimicky vyprávět jednoduchý příběh, od začátku do konce (přes kolizi, krizi, rozuzlení)
- volně spoluvytváří, bez řízení pedagoga, skupinové reakce na zadání (živý obraz, scéna, dialog)
- naučí se text své role
- zrealizuje individuálně jednoduché téma s partnerem nebo v menší skupině
- správně artikuluje a vyslovuje české hlásky

4. ročník

Žák

- adekvátně přizpůsobí intenzitu hlasu danému prostoru
- je aktivní v rámci kolektivní umělecké tvorby, je schopen vzájemné interakce v kolektivu
- vede jednoduché pohybové hry (pohybová rozcvička, cvičení na orientaci prostoru)
- otevřeně diskutuje v rámci kolektivního dialogu, objektivně hodnotí svůj projev i projev spolužáků
- aplikuje při práci s textem zástupnou rekvizitu
- rozumí přijetí vlastní zodpovědnosti ke kolektivní inscenační tvorbě
- zrealizuje individuálně jednoduchý text s partnerem nebo v menší skupině

5. ročník

Žák

- umí navázat v jednoduchých hlasových a pohybových cvičeních kontakt s partnerem a vyjádřit společně konkrétní situaci
- ve cvičeních si uvědomuje a reflektuje své výrazové a pohybové možnosti
- reaguje volně na výrazové a pohybové impulzy z vnějšku, používá pohyb jako prostředek komunikace zapojuje rekvizitu do improvizace
- aktivně se účastní výběru dramatického textu s ohledem na složení souboru i pro své individuální dramatické zpracování

6. ročník

Žák

- zvládá kolektivní improvizaci
- použije v komunikaci pohybové, gestické a mimické vyjadřování
- definuje a formuluje svůj subjektivní názor na kolektivní práci, vnáší vlastní nápady, je schopen sebekritiky
- uvědomuje si odpovědnost za společné dílo
- zvládne jednodušší práci s rekvizitou, loutkou
- písemně zpracuje vlastní zážitek
- napíše krátkou recenzi na zadané téma
- experimentuje s loutkářskými prostředky
- vytvoří jednoduchou loutku dle vlastního výběru materiálu
- realizuje krátký dramatický výstup ve dvojici nebo menší skupině (včetně jeho dílčích složek - scénická hudba, kostýmy, scéna, kulisy)
- přednese báseň, prózu, nebo je součástí divadelního výstupu v rámci ročníkového vystoupení

7. ročník

Žák

- vědomě pracuje s mluvními a pohybovými dovednostmi, komplexně užívá hlas a tělo v situacích dramatické tvorby
- je schopen jednoduché samostatné i kolektivní práce s rekvizitou
- umí pracovat v tvůrčím kolektivu, uplatňuje vlastní aktivitu, projevuje zájem a zodpovědnost vůči společnému dílu, respektuje a chápe stanovená pravidla
- kultivovaně formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu
- prezentuje sebevědomě svůj prožitek v rámci reflektivního kruhu
- libovolný text modifikuje pohybem i slovem, obhájí svou interpretaci
- vytvoří jednoduchou improvizaci s loutkou a uplatní základní principy jejího ožívování
- aktivně se podílí na volbě námětu a tvorbě společného divadelního tvaru (absolventského představení) a jeho dílčích složek (scénická hudba, kostýmy, scéna, kulisy)
- stručně popíše vybraná období ve vývoji divadla
- je schopen rozpoznat různé divadelní styly
- aktivně se účastní veřejného divadelního výstupu v rámci ročníkového vystoupení

Vyučovací předmět Dramatický přednes

Tento předmět prohlubuje získané základy dramatiky. Žák zdokonaluje a kultivuje vlastní hlasové dovednosti, vnímá svůj hlas a jazyk jako nástroj sebevyjádření, prostředek komunikace.

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák

- ovládá základní artikulační cvičení v říkadlech
- dokáže vlastními slovy převyprávět jednoduchý příběh, popíše obsah příběhu či charakteristiku postav
- veřejně přednese báseň v rámci ročníkového vystoupení

4. ročník

Žák

- čte s porozuměním

- v jednoduchých artikulačních cvičeních a říkadlech využívá rytmičnost a melodičnost řeči
- dokáže vyprávět a logicky členit jednoduchý příběh na základě přečteného textu, identifikuje v příběhu kolizi, krizi, rozuzlení
- veřejně přednese báseň nebo krátkou prózu v rámci ročníkového vystoupení

5. ročník

Žák

- používá svobodně různé výrazové možnosti pro vyjádření osobního vztahu k textu
- rozebere zadaný text a parafrázuje jej
- napíše jednoduchou básničku, krátký příběh
- aktivně se podílí na výběru vhodného interpretačního textu pro přednesový výstup
- veřejně přednese prózu v rámci ročníkového vystoupení

6. ročník

Žák

- identifikuje hlavní myšlenku literárního textu, zaujímá vlastní stanovisko k myšlence textu, vyjádří vlastní interpretační postoj dané myšlenky
- provede jednoduché mluvní rozcvičky
- veřejně přednese báseň a prózu v rámci ročníkového vystoupení

7. ročník

Žák

- zvládá výběr vhodného textu s ohledem na své osobní interpretační možnosti a přiměřenost tématu
- při práci s textem svobodně experimentuje s možnostmi textu, hledá alternativní interpretační roviny
- přednese jednoduchý monolog v rámci ročníkového vystoupení

Vyučovací předmět Dramatické praktikum

Předmět Dramatické praktikum aplikuje získané zkušenosti při práci v alternativních projektech, prohlubuje teoretické tematické znalosti žáka. Žák své dovednosti prezentuje veřejným vystoupením. V rámci tohoto předmětu dán prostor pro žákovu další specializaci v oboru (alternativní, loutkové divadlo).

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- kriticky zhodnotí dramatické či literární dílo a na jeho základě vytváří jiné varianty
- je schopen výstavby a realizace jednoduché etudy na vlastní námět, tuto etudu je schopen variovat s ohledem na podněty z okolí
- analyzuje rozdíly v interpretaci svých spolužáků
- využívá a plně uplatní všechny znalosti a dovednosti získané v dosavadním studiu
- je schopen náležitě popsat vybraná období ve vývoji divadla
- reflektuje a hodnotí práci svou i druhých, je schopen hluboké sebereflexe s ohledem na své individuální schopnosti se aktivně podílí na volbě námětu a tvorbě individuálního či společného divadelního tvaru a jeho dílčích složek (scénická hudba, kostýmy, scéna, kulisy) a aktivně se účastní veřejného divadelního výstupu v rámci ročníkového vystoupení

III. a IV. ročník

Žák

- dramaturgicky upraví text
- podílí se na jevištní realizaci
- je schopen sestavit obsah hodiny (námět, prostředky k řešení, zpětné hodnocení)
- pomáhá s nacvičováním etud začátečníkům, méně zkušenějším spolužákům
- je schopen samostatně vést zkoušku představení
- uvádí vybrané dílo do socio-kulturních souvislostí je schopen uchopit téma a použité prostředky hodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení kriticky
- s ohledem na své individuální schopnosti se aktivně podílí na volbě námětu a tvorbě individuálního či společného divadelního tvaru a jeho dílčích složek (scénická hudba, kostýmy, scéna, kulisy) a aktivně se účastní veřejného divadelního výstupu v rámci ročníkového vystoupení

Vyučovací předmět Dramatický přednes

II. STUPEŇ

I. a II. ročník

Žák

- v mluvním projevu vědomě uplatňuje správné technické dovednosti (aktivní uvolnění držení těla, dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivizaci mluvidel – jazyka, spodní čelisti, rtů, aktivizaci podbřišku)
- provádí dechová a artikulační cvičení
- správně vyslovuje (s výjimkou logopedický vad)
- chápe kontext a podtext
- přednese individuálně zvolený text v rámci ročníkového vystoupení

III. a IV. ročník

Žák

- bez přípravy přednese krátké improvizované sdělení na zadané téma
- na zadané téma vede dialog s partnerem
- věnuje se aktivně četbě a vyhledávání inspirativních předloh ke svému individuálnímu přednesovému zpracování
- je schopen samostatně nastudovat text (zadaný i samostatně zvolený)
- přijímá kritiku své interpretace a vědomě ji využívá k práci s přednesovým dílem
- přednese ve dvojici dialog v rámci ročníkového vystoupení

6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy. Žáci mohou být do této kategorie zařazení ředitelem na základě:

- 1)** vyjádření a žádosti rodičů
- 2)** na doporučení učitele
- 3)** na základě speciálně pedagogického vyšetření, nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení, popř. na základě doporučení lékaře

V případě, že instituce doporučí žákovi vzdělávání podle individuálně vzdělávacího plánu (IVP), je jím na žádost zákonných zástupců vypracován a žák je podle něho v průběhu školního roku vzděláván, a to na základě vzájemné dohody mezi ředitelstvím školy a zákonnými zástupci.

Tento IVP je během školního roku průběžně kontrolován, je hodnocen jeho přínos pro žáka, případně doplňován nebo upravován podle vzdělávacích potřeb dítěte. Výuka v případě tělesného postižení probíhá v učebně výtvarného ateliéru, ke kterému vede bezbariérový vchod.

Zákonní zástupci jsou s těmito skutečnostmi vždy seznamováni.

Hodnocení žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním probíhá v souladu se zákonem č.561/2004 Sb., v platném znění (školský zákon). Je využíváno také dalších možností hodnocení těchto žáků a je postupováno individuálně podle druhu a rozsahu poruchy.

6.1 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pedagog volí vhodnou formu, typ a taktiku i komunikaci se žákem, a to se zřetelem na jeho osobnost i typ jeho postižení. Naslouchá žákovi a navazuje s ním rovnocenný dialog, v rámci jeho možností podle IVP. Dítě by mělo získat pocit, že mu učitel chce pomoci, a že mu dává příležitost být lepší. Pedagog vede žáka k identifikaci a definování problému a následnému okamžitému aktivnímu návrhu řešení, které vyplývá z jeho postižení.

- 1) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech a na obou stupních vzdělávání základní umělecké školy.
- 2) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, v teoretických předmětech např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- 3) Způsob hodnocení projedná třídní učitel s ostatními vyučujícími.
- 4) Učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- 5) Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí a dovedností žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní problém žáka.
- 6) Vyučující využívá vhodné speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální didaktické materiály a učebnice.

7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

- **nadání** = soubor vrozených vloh – nadání zjišťuje psycholog, nikdy ne pedagog

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy. Žáci mohou být do této kategorie zařazeni ředitelem na základě:

- 1) vyjádření a žádosti rodičů
- 2) na doporučení učitele
- 3) na základě speciálně pedagogického vyšetření, nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení.

7.1 Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných

- **talent** = rozvinuté nadání – zjistit talent je výsostné právo pedagoga

Zařazení mimořádně talentovaných žáků do uměleckého vyučování vyžaduje od učitelů náročnější přípravu. U žáků, kteří jsou mimořádně talentovaní, na doporučení vyučujícího hlavního oboru, rozhodne ředitel o vyšší hodinové dotaci.

Žákům je dán prostor pro časté vystupování na veřejnosti a pro samostatnou práci na studovaných materiálech. Jsou vedeni ke kultivovanému projevu, k toleranci vůči slabším spolužákům a všeobecně k ochotě spolupracovat s ostatními.

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení

ZUŠ se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání v platném znění.

Proč hodnotíme?

- 1) Abychom žáky motivovali.
- 2) Abychom informovali rodiče.
- 3) Aby žák dokázal ohodnotit sám svůj výkon (např. na konci hodiny).

Jak hodnotíme?

- 1) Základním principem hodnocení a klasifikace je pozitivní hodnocení. Při něm učitel hodnotí skutečné znalosti a dovednosti žáka a nehledá mezery v jeho vědomostech.
- 2) Cílem vzdělávání na ZUŠ není klasifikace, ale získání uměleckého vzdělání a rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, získávání informací, dovedností a učení se v průběhu celého života.
- 3) Při hodnocení a při průběžné celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- 4) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 5) V případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování je nutné předem sdělit, jakým způsobem má být nastudována, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována – přitom tento způsob může být použit pouze jako doplňková forma výuky.
- 6) Znamka, která je napsána na vysvědčení odráží hodnocení všech faktorů žakovy práce za půlrok či celý rok ve všech oborech na základě těchto faktorů:
  - domácí příprava
  - práce v hodině
  - spolupráce s ostatními
  - veřejné vystupování

Podle čeho žáky hodnotíme?

- 1) Kriterialem pro hodnocení za příslušný ročník je splnění ročníkových výstupů, píle a domácí příprava.
- 2) Pedagog hodnotí žáka a žákova „maxima“ ve vztahu k ostatním.
- 3) Pedagog hodnotí osobní kvality žáka, např. pomoc ostatním.
- 4) Pedagog hodnotí posun vzhledem k minulému výkonu.

Průběžné hodnocení žáka

- 1) Podklady pro hodnocení a klasifikaci vzdělávacích výsledků získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  - a) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na výuku
  - b) různými druhy zkoušek (praktické, písemné, ústní, grafické, postupové, závěrečné)
  - c) analýzou výsledků činnosti žáka
  - d) konzultacemi s ostatními učiteli
  - e) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- 2) Žák musí být z teoretických předmětů na kolektivní výuce vyzkoušen alespoň dvakrát za každé klasifikační období nebo psát 2x písemnou práci v individuální výuce HN.
- 3) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů. Při praktickém či ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
- 4) O termínu písemné zkoušky, která trvá déle než 15 minut, informuje učitel žáky nejméně týden předem.
- 5) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáků průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace žáků i způsob získávání jednotlivých známek.
- 6) Učitel je povinen archivovat písemné práce žáků a další podklady pro klasifikaci po celou dobu školního roku od 1. září do 31. srpna.

Pravidla hodnocení a klasifikace

Výsledky žáka v ZUŠ se klasifikují stupni podle vyhlášky č.71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání v platném znění.

Komisionální zkoušky

a) Postupová zkouška HO mimo Studijního začření Sborový zpěv

ZUŠ se řídí vyhláškou č. 71/ 2005 Sb., v platném znění.

Pozn.: Postupové zkoušky se týkají žáků studujících na I. stupni vždy na konci školního roku. Žáků na II. stupni se týkají při ukončení čtvrtého ročníku, pokud nekonají závěrečný Absolventský koncert.

Žáci, kteří neabsolvovali I. stupeň, konají v II. stupni postupové zkoušky v přípravném studiu a dále dle výstupů I. stupně.

Absolutorium v HO získá žák vystoupením na absolventském koncertu nebo účastí v komisionální zkoušce.

Hodnocení u postupové zkoušky probíhá touto formou klasifikace:

- **prospěl - známka 1, 2, 3, 4**
- **neprospěl - známka 5**

b) Postupová zkouška VO, TO, LDO a Studijní zaměření Sborový zpěv

V TO je místo postupové zkoušky ročníkové vystoupení, kde je žák hodnocen na základě svého výkonu.

Ve VO není žádná postupová zkouška, žák je hodnocen na základě celoroční aktivity a práce v hodinách.

V LDO v 1. a 2. ročníku žák nekoná postupovou zkoušku – je hodnocen na základě celoroční aktivity a práce v hodinách. Od 3. ročníku nahrazuje postupovou zkoušku ročníkové vystoupení – zde je žák hodnocen na základě svého předvedeného výkonu.

Absolventská zkouška pro VO, TO, LDO – ve VO je absolventská zkouška nahrazena vystavením absolventských děl. V TO je absolventská zkouška nahrazena absolventským vystoupením, které je hodnoceno pedagogem. V LDO je absolventská zkouška nahrazena absolventským vystoupením, kde absolvent získává větší prostor pro předvedení svých nabytých schopností.

Studijní zaměření Sborový zpěv je místo postupové zkoušky ročníkové vystoupení, kde je žák hodnocen na základě svého výkonu.

c) Opravná zkoušky

ZUŠ se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání v platném znění. Opravná zkouška pro všechny obory je klasifikována.

Uvolnění zcela nebo zčásti z pravidelné docházky

ZUŠ se řídí vyhláškou č.71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání v platném znění.

Ukončení vzdělávání

ZUŠ se řídí vyhláškou č.71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání v platném znění.

8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy se zpracovává **nepravidelně** podle aktuální potřeby v následujících oblastech:

- 1) Cíle školy
- 2) Podmínky ke vzdělávání
- 3) Průběh vzdělávání
- 4) Výsledky vzdělávání – kritéria kvalit, úroveň výsledků práce školy
- 5) Řízení školy – delegování pravomocí
- 6) Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků a dalších osob na vzdělání
- 7) Personální vztahy – další vzdělávání pedagogických pracovníků, profesní sebehodnocení

Jako evaluační nástroje používáme dotazníky pro žáky, rodiče, učitele nebo řízené diskuze k danému tématu. S výsledky vlastního hodnocení školy jsou učitelé seznámeni nejpozději na nejbližší pedagogické radě následujícího školního roku. S výsledky hodnocení se lze seznámit ve Zprávě o činnosti školy.